

**MYNÄMÄEN KUNNAN
TALOUSARVIO 2023
JA
-SUUNNITELMA
VUOSILLE 2024 - 2025**

SISÄLLYSLUETTELO

1	KUNNANJOHTAJAN KATSAUS	4
2	MYNÄMÄEN KUNNAN VISIO, ARVOT, MISSIO JA STRATEGIA	5
3	TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT	8
3.1	Yleinen taloudellinen kehitys ja kunnallistalous vuosina 2021–2023	8
3.2	Väestö	12
3.3	Työllisyys ja elinkeinot	14
3.4	Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman laadintaperusteet	15
3.5	Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman sitovuustaso	22
4.	KÄYTTÖTALOUSOSA	23
4.1	Keskushallinto	23
4.2	Kasvatus- ja sivistyslautakunta	30
4.3	Tekninen lautakunta	41
5	MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIoidEN YHTEENVETO	48
6	TULOSLASKELMAOSA	49
7	INVESTOINTIOSA	51
8	RAHOITUSLASKELMA	53
9	ARVIOINTITYÖN OHJEELLINEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2023–2025	54

1 KUNNANJOHTAJAN KATSAUS

Olemme jo tottuneet jatkuvaan epävarmuuteen ja muutoksiin. Yllättäen alkanut Korona-pandemia on vaikuttanut toimintaan jo parisen vuotta. Alkuvuodesta 2022 Venäjän Ukrainassa aloittamat sotatoimet ovat tuoneet uudenlaisia uhkakuvia koko yhteiskunnan sekä kuntien talouteen ja turvallisuuteen. Vaikutukset näkyvät mm hintojen ja korkojen nousuna, energian saatavuusongelmina, kyperuhkina ja varautumiseen tarvittavina lisäresursseina. Hyvinvointialueen siirtymävaihe tuntuu toiminnassa vielä ensi vuonna ja suunnitelmavuosinakin. Näin suurta muutosta ei saada hetkessä valmiiksi ja kuntien on samalla sopeutettava omaa toimintaansa. Perusturvakuntayhtymä Akseli on vuosia vastannut kunnan kaikista sosiaali- ja perusterveydenhuollon palveluista, mutta kunnissa muutokset kohdistuva tukipalveluihin ja kiinteistöjärjestelyihin. Kuntalaisten kokonaisvaltaisesta hyvinvoinnista huolehtiminen edellyttää saumatonta ja toimiva yhteistyötä hyvinvointialueen ja kuntien välillä. Nämä rakenteet ja toimintamallit tulee luoda mahdollisimman pian.

Lainsäädäntö tuo kunnille jatkuvasti lisävelvoitteita, joiden hoitaminen edellyttää kuntien välisen yhteistyön lisäämistä. TE-palvelut on tarkoitus siirtää kuntien vastuulle vuoden 2025 alussa. Samaan aikaan on tulossa kunnille lisätehtäviä kotoutumisen ja maahanmuuton edistämiseksi. Nämä ovat toiminnallisesti isoja uudistuksia ja vaikuttavat myös kuntatalouteen.

Pitkään on ollut tiedossa, että väestön ikääntyminen tuo haasteita työvoiman riittävyyteen. Työvoimapula näkyy jo usean ammatin kohdalla. Kuntien onkin panostettava henkilökunnan hyvinvointiin pärjätäkseen kilpailussa motivoituneesta ja ammattitaitoisesta henkilökunnasta. Palvelutoiminnan muutokset edellyttävät henkilöstön toimintakulttuuriin ja työtapoihin joustavuutta muuttuneiden olosuhteiden edellyttämällä tavalla sekä vahvaa esimiestyötä.

Sote-kustannusten poistuminen kunnan talousarviosta vaikuttaa käyttötalouteen merkittävästi ja samalla talouden ennakoitavuus tulee olemaan aikaisempaa helpompaa, kun menoihin ja tuloihin voidaan pääsääntöisesti vaikuttaa kunnan omilla päätöksillä ja toiminnalla. Tuloihin vaikuttavat valtion päätökset mm varhaiskasvatusmaksuista sekä sivistystoimen hankerahoitus. Investoinnit nostavat poistojen määrää, mutta vuosikate kattaa poistot ja talousarvioehdotus vuodelle 2023 on hieman ylijäämäinen. Suunnitelmavuosiin sisältyy vielä paljon epävarmuutta.

Investointitaso pysyy korkeana ja lisää kunnan velkamäärää. Laurin koulun saneerauksen kustannukset ovat kohonneet alkuperäisistä suunnitelmista. Saneerauksen 2. vaihe valmistuu alkuvuodesta ja 3. vaihe toteutetaan osissa vuodesta 2023 alkaen. Saa nähdä, toteutuuko vuosia odotettu kevyenliikenteen väylä Kurinantien ja Aseman välillä. Toteuttamista ovat viivästyttäneet suunnitelmista tehdyt valitukset ja niiden käsittely. Investointitasoa pitää sopeuttaa kunnan kantokykyyn ja täytyy toivoa, että tulevana vuosina ei tule yllätyksiä eikä tarvita suuria investointeja. Kiinteistöistä tulee laatia kunnossapito-ohjelma, jolla varaudutaan tulevien vuosien peruskorjauksiin hallitusti. Kunnan lainamäärän kannalta investoinnit tulee priorisoida huolella tulevana vuosina.

Lähivuodet tulevat olemaan monella tavalla uuden luomista. Se on aina mahdollisuus, mutta myös uhka, jos välttämättömiin uudistuksiin ei osata varautua hyvissä ajoin. Uusi kuntastrategia antaa suuntaviivat tulevien vuosien päätöksille. Hyvä yhteishenki kunnassa, ammattitaitoinen henkilökunta ja toimiva yhteistyö kuntien kesken vahvistaa kunnan selviytymistä uuden edessä.

Seija Österberg
kunnanjohtaja

2 MYNÄMÄEN KUNNAN VISIO, ARVOT, MISSIO JA STRATEGIA

Visio 2025

Mynämäki on kasvava, yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva vetovoimainen kunta.

Kunnanvaltuuston 14.11.2022 hyväksymä kuntastrategia 2025

Strategiset päämäärät

KASVAVA, UUDISTUVA JA
VETOVOIMAINEN KUNTA

Huolehdimme asukas- ja
yrittäjälähtöisestä tonttitarjonnasta ja
mahdollistamme vaihtoehtoja asumiseen
ja sijoittautumiseen.

Otamme huomioon yrittäjien tarpeet
elinvoimaohjelmassa ja tuemme
yrittäjyyttä aktiivisella kanssakäymisellä.

Hyödynnämme hyvää sijaintia ja
liikenneyhteyksiä kehittämällä
joukkoliikennettä yhdessä alueen
toimijoiden kanssa.

Uudistumme ketterästi toimintaympäristön
muutosten edellyttämällä tavalla.

Huolehdimme kuntakeskuksen ja kylien
tasapuolisesta kehittämisestä.

HUOLEHTIVA JA ENNAKOIVA KUNTA

Huolehdimme kunnantalouden
tasapainosta ja hillitsemme
velkaantumista pitämällä
investointiohjelman talouden kantokyvyn

Teemme vastuullisia päätöksiä yhteisten
tavoitteiden saavuttamiseksi talouden
reunaehdot huomioiden.

Järjestämme laadukkaita ja oikein
mitoitettuja palveluita terveissä ja
toimivissa tiloissa.

Alueellisella yhteistyöllä tuemme kunnan
kehittymistä.

Pysyvä ja motivoitunut henkilökunta on
voimavaramme. Olemme hyvä työnantaja
ja pidämme huolta henkilökunnastamme.

YHTEISÖLLINEN JA YMPÄRISTÖ-ARVOT
HUOMIOIVA KUNTA

Huolehdimme kuntalaisten hyvinvoinnista
tarjoamalla ennaltaehkäisevää toimintaa
vauvasta vaariin.

Osallistamme kuntalaisia edistämään ja
ylläpitämään hyvinvointia mm. hanke-
rahoitusta hyödyntäen.

Teemme yhteistyötä järjestöjen kanssa
monipuolisten harrastusmahdollisuuksien
varmistamiseksi.

Otamme huomioon kestävän kehityksen
ja luonnon monimuotoisuuden
toiminnassamme.

Mynämäen kunnan arvot

Vastuullisuus tarkoittaa sitä, että

- ymmärrämme vastuumme ja sitoudumme kaikessa toiminnassa noudattamaan lakeja, sääntöjä ja ohjeita
- emme hyväksy minkäänlaisia väärinkäytöksiä, vilpillistä toimintaa tai lahjuksia
- emme käytä kunnan omaisuutta tai varoja oman edun tavoitteluun
- torjumme aktiivisesti harmaata taloutta ja edellytämme sitä myös sopimuskumppaneiltamme
- tiedostamme toiminnan taloudelliset, sosiaaliset ja ekologiset vaikutukset ja kannamme vastuun kunnantaloudesta ja kuntalaisten hyvinvoinnista
- puutumme havaitsemiimme epäkohtiin hyväksyiemme toimintatapojen mukaisesti.

Uudistuminen tarkoittaa sitä, että

- katsomme ennakkoluulottomasti eteenpäin ja uskallamme tehdä tarvittavia muutoksia sekä luopua vanhasta
- kehitämme kuntaa yhteiskunnassa tapahtuvat muutokset ymmärtäen
- hyväksymme uusia toimintatapoja ja hyödynnämme nykyaikaista tekniikkaa.

Avoimuus tarkoittaa sitä, että

- kunnan viestintä on avointa, ajankohtaista, ennakoivaa, totuudenmukaista ja saavutettavaa
- myös sosiaalisessa mediassa viestimme kunnan asioista totuudenmukaisesti silloin kun esiinnyimme kunnan luottamushenkilöinä tai viranhaltijoina/työntekijöinä
- jaamme avoimesti tietoa ja autamme toinen toisiamme
- perustelemme päätöksemme ja toimintamme asiaperustein objektiivisesti
- kaikissa kokouksissa puheenjohtaja huolehtii siitä, että kaikki osallistujat tulevat kuulluiksi ja huomioonotetuiksi eikä ketään kohdella asiattomasti.

Kestävä luontosuhde tarkoittaa sitä, että

- vaalimme Mynämäen luonnon monimuotoisuutta, estämme luontokatoa ja otamme sen huomioon kaikessa päätöksenteossa
- sitoudumme kunnassa ilmasto- ja ympäristöystävällisiin ratkaisuihin ja toimintatapoihin (HINKU).

3 TALOUSARVION YLEISPERUSTELUT

3.1 Yleinen taloudellinen kehitys ja kunnallistalous vuosina 2021–2023

Valtion koronatuot ja verotulojen nopea kasvu pitivät kuntatalouden vahvana vuonna 2021

Kuntataloudessa koettiin vuonna 2021 toinen peräkkäinen vahva vuosi. Kuntien ja kuntayhtymien yhteenlaskettu tilikauden tulos oli noin 1,6 mrd. euroa ylijäämäinen ja toiminnan ja investointien rahavirta lähes tasapainossa. Vuosikate ja tilikauden tulos säilyivät lievästä heikkenemisestä huolimatta lähes vuoden 2020 poikkeuksellisen hyvällä tasolla. Toiminnan ja investointien rahavirta puolestaan vahvistui edellisvuodesta vajaan 300 milj. euroa.

Sekä kuntien että kuntayhtymien toimintamenot kasvoivat nopeasti vuoden 2020 hitaan kasvun jälkeen, mutta toimintatuottojen kasvu oli suhteellisesti vieläkin voimakkaampaa. Toimintatuottojen kasvua kiihdyttivät kuntayhtymien hyvä myyntitulojen kasvu sekä se, että valtion koronatuotien kohdentamisen painopiste muuttui valtionosuuksista valtionavustuksiin. Voimakkaan toimintatuottojen kasvun seurauksena toimintakatteen kasvu jäi maltilliseksi, reiluun 2 prosenttiin. Koronaepidemiaan liittyvät valtion tuet olivat edellisvuoden tapaan huomattavat, yhteensä noin 2,5 mrd. euroa, mikä edesauttoi merkittävästi kuntien taloustilanteen säilymistä vahvana.

Verotulot kasvoivat ennakoituakin paremmin. Etenkin yhteisöverotulot ja kiinteistöverotulot kasvoivat huomattavasti, mutta sen sijaan kunnallisveron kasvu jäi noin 2 prosenttiin. Kuntasektorin koronaepidemian tukipakettiin sisältyvä kuntien yhteisövero-osuuden määräaikainen 10 prosenttiyksikön korotus jatkui vielä vuonna 2021. Valtionosuudet puolestaan vähenivät lähes 10 prosenttia, koska valtaosa vuoden 2021 koronatuista myönnettiin valtionavustuksina vuoden 2020 valtionosuuksien sijaan.

Lainakannan kasvu supistui 0,66 mrd. euroon (2,8 %), kun edellisvuonna kasvua oli 1,5 mrd. euroa (6,7 %). Nettoinvestoinnit laskivat edellisvuodesta noin 0,6 mrd. euroa, mikä osaltaan vähensi kuntatalouden lainanottotarvetta ja vaikutti siihen, että vuosikate ylitti nettoinvestointien määrän lähes 0,5 mrd. eurolla.

Heikon talouden perusteella käynnistettävään arviointimenettelyyn ei päätyntä yhtään uutta kuntaa tai kuntayhtymää vuoden 2021 tilinpäätösten perusteella. Arviointimenettelyn kriteerit täyttyivät kuitenkin 5 kunnalla ja 2 kuntayhtymällä, mutta nämä kunnat ja kuntayhtymät ovat joko aiemmin päätyneet arviointimenettelyyn tai laatineet suunnitelman talouden tervehdyttämiseksi valtiovarainministeriön yhteydenoton seurauksena.

Valtion kuntatalouteen vaikuttavat toimenpiteet vuoden 2023 talousarvioesityksessä

Valtion toimenpiteiden yhteisvaikutus kuntatalouteen vuonna 2023 verrattuna vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon on lähellä neutraalia. Hallitusohjelman mukaiset tehtävien ja veloitteiden lisäykset on tehty pääosin jo aikaisempina vuosina, ja osa määräaikaista lisäyksistä valtionavustuksiin päättyy vuoden 2022 lopussa. Kuntien uusiin ja laajeneviin tehtäviin osoitetaan täysi valtionosuus, ja valtion päättämät veroperustemuutokset kompensoidaan kunnille.

Sote-uudistuksen voimaantulo tekee vuodesta 2023 historiallisen. Uudistuksen yhteydessä sosiaali- ja terveystalouden sekä pelastustoimen järjestämisvastuu siirtyy kunnilta hyvinvointialueille ja siirtyviä kustannuksia vastaava määrä kuntien tuloja siirretään valtiolle hyvinvointialueiden toiminnan rahoittamiseksi. Tämän hetken arviolaskelman mukaan siirtyvien kustannusten yhteismäärä on noin 21,2 mrd. euroa. Tuloista siirtyy eniten kunnallisveroa, noin 13,11 mrd. euroa, mikä toteutetaan alentamalla kaikkien kuntien kunnallisveroprosentteja tasasuuruudesta 12,64 prosenttiyksiköllä. Yhteisöveroa siirretään kolmasosa kuntien ryhmäosuudesta eli noin 0,82 mrd. euroa. Kuntien peruspalvelujen

valtionosuudesta siirtyy yhteensä 5,36 mrd. euroa ja veromenetysten korvauksista yhteensä 1,94 mrd. euroa.

Kunnille korvataan Ukrainasta tulevien lasten varhaiskasvatuksen järjestämisestä syntyviä kustannuksia valtionavustuksella toteuman mukaisesti. Lisäksi korotetaan perusopetukseen valmistavan opetuksen määrärahaa 120 milj. eurolla, vapaan sivistystyön yhteydessä toteutettavan kotoutumiskoulutuksen määrärahaa 5 milj. eurolla sekä suomi tai ruotsi toisena kielenä ja oman äidinkielen opetukseen tarkoitetun avustuksen määrärahaa 2,5 milj. eurolla.

Ammatillisen koulutuksen rahoitus pohjaa vahvistetaan pysyvästi vuodesta 2023 lukien, mistä kuntatalouteen kohdistuu noin 37 milj. euroa. Lisäksi hoiva-avustajakoulutusta lisätään sekä työvoimakoulutuksena että kohdentamalla lisärahoitusta jatkuvan oppimisen ja työllisyyden palvelukeskukselle. Aiempien päätösten mukaisesti lähihoitajien koulutukseen kohdennetaan vuonna 2023 lisärahoitusta hoitajamitoituksen muutokseen vastaamiseksi. Lisäksi oppivelvollisuuden laajentamisen ja maksuttoman toisen asteen koulutuksen asteittaista toimeenpanoa jatketaan. Myös oppisopimuskoulutuksen koulutuskorvauksen määräytymisperusteiden uudistamisen kokeilua jatketaan.

Väyläverkon kehittämisinvestointeihin kohdennetaan 15 milj. euron määräraha vuodelle 2023 maantie 8155 Oulun satamayhteys (Poikkimaantie) -hankkeen toteuttamiselle. Lisäksi valtio avustaa kaupunkiseutujen raideliikennehankkeita MAL-sopimusten mukaisesti, mistä vuodelle 2023 kohdistuu 21,5 milj. euroa. Euromääräisesti merkittävin hanke vuonna 2023 on Länsi-Helsingin raitiotiet mukaan lukien Vihdintien pikaraitiotien suunnittelu ja rakentaminen.

Merkittävin veroperustemuutos vuonna 2023 on sote-uudistukseen liittyvä verouudistus. Lisäksi sähkön hinnan nousun vuoksi tuloveroon toteutettava määräaikainen sähkövähennys alentaa kuntien verotuloja. Vuonna 2023 on edelleen voimassa korotettu matkakuluvähennys, minkä lisäksi kuntien verotuloja vähentävät hieman myös ikääntyneiden työtulovähennyksen korotus, perhevapaalta palaavien työmatkavähennyksen omavastuun huojennus sekä T&K-toiminnan lisävähennys. Lisäksi ansiotuloveroperusteisiin tehdään ansiotasoindeksin muutosta vastaava indeksitarkistus.

Varhaiskasvatusmaksujen alentaminen 1.8.2023 alkaen pienentää kuntien maksutuloja arviolta 29 milj. euroa vuonna 2023 ja 70 milj. euroa pysyvästi vuodesta 2024 lukien. Varhaiskasvatusmaksujen alentamisen sekä yksityisen hoidon tuen hoitolisän korotuksen vaikutukset kompensoidaan korottamalla kuntien osuutta yhteisöveron tuotosta. Tämä kasvattaa kuntien verokertymää noin 90 milj. eurolla vuonna 2023 ja maksuunpanoa noin 100 milj. euroa.

Valtionapujen taso alenee voimakkaasti sote-uudistuksen vuoksi – indeksikorotukset, maahanmuutto ja tehtävien lisäykset puolestaan kasvattavat valtionapuja

Kuntien valtionavut (laskennalliset valtionosuudet, valtionavustukset ja veromenetysten korvaukset) ovat valtion vuoden 2023 talousarvioesityksessä yhteensä 5,4 mrd. euroa, mikä on noin 7,5 mrd. euroa vähemmän kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa. Aleneminen johtuu pääasiassa sote-uudistuksesta.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuuteen osoitetaan noin 2,7 mrd. euroa, ja se laskee vuoden 2022 varsinaiseen talousarvioon verrattuna noin 5,2 mrd. eurolla. Peruspalvelujen valtionosuutta pienentävät sote-uudistuksen lisäksi hallituksen päättämät uudelleenkohdennukset, jotka alentavat kuntien peruspalvelujen valtionosuuksien tasoa 43 milj. euroa vuonna 2023. Vähennyksestä 9 milj. euroa toteutetaan pienentämällä kuntien yhdistymisavustuksiin valtionosuudesta tehtäviä siirtoja. Kuntien digitalisaation edistämiseen ei osoiteta vuonna 2023 enää rahoitusta siirtona kunnan peruspalvelujen valtionosuudesta. Osana uudelleenkohdennuksia valtionosuuteen tehdään kuitenkin aikaisempaa digitalisaation kehittämiseen liittyvää siirtoa vastaava 10 milj. euron määräaikainen vähennys vuonna 2023.

Kunnan peruspalvelujen valtionosuutta kasvattavat ennen kaikkea indeksikorotus, joka on 3,8 prosenttia ja siitä aiheutuva valtionosuuden lisäys noin 89 milj. euroa. Uudet ja laajenevat tehtävät kasvattavat valtionosuutta noin 15 milj. eurolla. Näistä taloudellisesti merkittävimmät

ovat varhaiskasvatuksen tukea koskevat toimenpiteet (8,75 milj. euroa) sekä sitouttava kouluyhteisötyö (3,33 milj. euroa). Lisäksi valtionosuutta kasvattavat muun muassa valtionosuuteen aikaisemmin kohdistuneen lääkäri- ja lääkintähelikopteritoiminnan rahoitukseen liittyvän vähennyksen poistuminen sote-uudistuksen myötä (22,6 milj. euroa), perustoimeentulotuen kuntien maksuosuuden muutos (22,4 milj. euroa) sekä pitkäaikaistyöttömien eläketukeen liittyvän vähennyksen muutos (6,1 milj. euroa).

Kuntien peruspalvelujen valtionosuusprosentti laskee 1,50 prosenttiyksiköllä 23,59 prosentista 22,09 prosenttiin. Valtionosuusprosentin laskua selittävät pääosin vuonna 2023 käyttöön otettavat uudet hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen, asukasmäärän kasvun ja syrjäisyyden lisäosat, joiden rahoitus toteutetaan valtionosuusjärjestelmän sisällä valtionosuusprosenttia pienentämällä. Valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei oteta huomioon vuonna 2023, sillä sote-uudistuksen yhteydessä peruspalvelujen valtionosuuslakiin tehdyn siirtymäsäännöksen mukaan kustannustenjaon tarkistus tehdään seuraavan kerran vasta valtion vuoden 2025 talousarvion yhteydessä.

Valtion päättämistä veroperustemuutoksista kunnille maksettavat verotulomenetysten korvaukset ovat yhteensä noin 862 milj. euroa eli noin 1,8 mrd. euroa matalammat kuin vuoden 2022 varsinaisessa talousarviossa. Kuntien verotulomenetysten korvauksia alentaa voimakkaasti sote-uudistus.

Opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalan valtionosuuksista kuntatalouteen kohdistuu arviolta 1,3 mrd. euroa, ja ne kasvavat edellisvuodesta noin 160 milj. euroa. Indeksikorotus kasvattaa kuntien valtionosuutta noin 54 milj. eurolla. Hallituksen linjauksen mukaisesti koronaepidemiasta johtuvat toiminnan volyymin ja kustannusten pienentyminen eivät vaikuta alentavasti tulevien vuosien rahoitustasoon ja jakautumiseen. Siksi valtion ja kuntien välistä kustannustenjaon tarkistusta ei tehdä opetus- ja kulttuuriministeriön hallinnonalalla vuonna 2023.

Suomen talous kasvaa vaimeasti vuonna 2023

Venäjän hyökkäys Ukraina on kasvattanut talouden tilannekuvaan liittyvää epävarmuutta voimakkaasti tänä vuonna. Energian, raaka-aineiden sekä ruuan hinnat ovat nousseet hyvin nopeasti, ja Suomen ulkomaankaupan näkymät ovat heikentyneet merkittävästi sodan myötä. Tuotanto on kehittynyt vielä alkuvuonna 2022 suotuisasti ja myös työllisyys on kasvanut ripeästi alkuvuonna, mutta kuluttajahintojen nousun arvioidaan leikkaavan kotitalouksien ostovoimaa, kulutusta ja talouden kasvua selvästi vuoden 2022 lopulla ja vuoden 2023 alkupuolella. Lisääntynyt epävarmuus myös siirtää investointeja tulevaisuuteen. Bruttokansantuotteen kasvun arvioidaan hidastuvan kuluvaan vuoden 1,7 prosentista 0,5 prosenttiin vuonna 2023. Vuosina 2024–2026 BKT:n vuotuisen kasvun arvioidaan olevan noin 1,4 prosenttia.

Kertaluonteiset tekijät vahvistavat kuntataloutta vuosina 2022–2023

Kuntatalouden vuosi 2022 näyttää talouden tunnuslukujen perusteella hyvältä. Ennusteen mukaan verotulojen hyvä kasvu pitää vuosikatteen likimain viime vuoden tasolla ja toiminnan ja investointien rahavirta kääntyy positiiviseksi. Taustalla vaikuttaa kuitenkin Helsingin kaupungin liikennelaitoksen (HKL) yhtiöittäminen, joka vahvistaa toiminnan- ja investointien rahavirtaa kertaluonteisesti lähes 700 milj. eurolla.

Sote-uudistus muuttaa kuntatalouden tunnuslukuja voimakkaasti, kun sosiaali- ja terveydenhuollon sekä pelastustoimen kustannukset ja niitä vastaava rahoitus poistuvat. Vuonna 2023 talouslukujen suurten prosenttimuutosten taakse kätkeytyy muun muassa kustannusten ripeä kasvu. Kuntien kustannuskehitystä kuvaavan peruspalvelujen hintaindeksin muutos on 3,8 prosenttia vuonna 2023. Painoarvoltaan merkittävin kustannuskehitykseen vaikuttava tekijä on kunta-alan ansiokehitys, jota kasvattaa kesäkuun alussa saavutettu kunta-alan sopimusratkaisu. Kuntatalouteen luettavat tehtävät painottuvat uudistuksen jälkeen entistä vahvemmin varhaiskasvatukseen ja koulutukseen, joiden

yhteenlaskettu palveluntarve on laskeva koko 2010-luvun jatkuneen syntyvyyden alenemisen vuoksi.

Vuosi 2023 on kuntatalouden kehitysarviossa jopa ennätysellisen vahva sote-uudistukseen liittyvien ajoitustekijöiden vuoksi. Sosiaali- ja terveydenhuollon ja pelastustoimen nettokustannukset siirtyvät pois kuntien vastuulta vuoden 2023 alusta alkaen, mutta uudistuksen kuntien verotuloja leikkaava vaikutus ei näy vielä ensi vuonna täysimääräisesti kunnallis- ja yhteisöverotuloissa. Osa aiempien vuosien kunnallis- ja yhteisöverotuloista tilittyy vuodelle 2023 vanhojen kunnallisveroprosenttien ja yhteisöverotulojen jako-osuuksien mukaisesti. Tämän arvioidaan vahvistavan kuntataloutta 1,2 mrd. eurolla vuonna 2023. Vuosikate riittää selvästi kattamaan poistot ja toiminnan ja investointien rahavirran ennustetaan olevan noin 1,2 mrd. euroa positiivinen vuonna 2023.

Kuntatalouden tilanne helpottuu sote-uudistuksen myötä, kun nopeimmin kasvavat menot siirtyvät pois kuntien vastuulta. Vuosikate riittää painelaskelmassa kattamaan poistot kaikkina tarkasteluvuosina. Kuntatalouteen jää kuitenkin sote-uudistuksen jälkeen menojen ja tulojen välinen rakenteellinen epätasapaino, ja kokonaismenot pysyvät vuosina 2024–2026 hieman tuloja suurempina. Lisäksi sote- ja pelastustoimen palveluiden siirtyessä hyvinvointialueille kuntien mahdollisuudet tasapainottaa talouttaan menoja sopeuttamalla kaventuvat. Samanaikaisesti investointitarpeet pysyvät mittavina muun muassa rakennuskannan iän, muuttoliikkeen ja toimintaympäristön muutosten vuoksi. Tuottavuutta ja tehokkuutta lisäävien rakenteellisten uudistusten tarve säilyy siten sote-uudistuksen jälkeenkin.

Kehitysarvion mukaan kuntatalouden toimintamenot kasvavat vuosittain keskimäärin 2,9 prosenttia ja toimintatulot keskimäärin 0,7 prosenttia vuosina 2024–2026. Toimintamenojen kasvu aiheutuu pääasiassa hintojen noususta, jonka arvioidaan olevan peruspalvelujen hintaindeksillä mitattuna keskimäärin 3,6 prosenttia vuodessa. Verotulot laskevat vielä vuonna 2024, mikä on seurausta siitä, että sote-uudistuksen täysimääräinen vaikutus näkyy kuntien verotuloissa viiveellä verovuoden verojen kertyessä useamman kalenterivuoden aikana. Verorahoitus kasvaa keskimäärin 3,0 prosenttia vuodessa vuosina 2025–2026.

Kuntatalouden lainakannan kasvuvauhti hidastuu selkeästi viime vuosikymmenen keskimääräiseen kasvuvauhtiin verrattuna. Kuntatalouden kehitysarviossa lainakanta kasvaa vuoteen 2026 mennessä 21,1 mrd. euroon. Korkotaso on pysynyt jo pitkään poikkeuksellisen matalalla tasolla, mutta korkoympäristön normalisoituminen useamman vuoden vallinneesta epätavallisesta tilanteesta, jossa nimelliskorot ovat olleet negatiivisia, on jo alkanut. Tämä kiristää myös velkaantunutta kuntataloutta.

Kuntatalouden kehitysarvio on niin sanottu painelaskelma, joka kuvaa kuntatalouden kehitystä tähän mennessä tehtyjen päätösten ja toimien vallitessa. Se ei sisällä oletuksia tulevista veroprosenttien muutoksista tai muista uusista päätöksistä, kuten tulevan hallituksen tai kuntien ja kuntayhtymien omista toimista vuosille 2023–2026.

Laskennallinen talouden sopeutuspaine kasvaa kehyskauden lopussa kaikissa kuntakokoryhmissä

Kuntatalousohjelmassa kuntien rahoitusaseman muutosta arvioidaan koko maan näkyvien ohella myös kuntaryhmittäin. Kuntien rahoituksen tasapainotilaa kuvataan ohjelmassa toiminnan ja investointien rahavirta -käsitteen avulla. Yksinkertaistettuna tunnusluku ilmaisee negatiivisena paineen lainakannan kasvattamiseen tai veroprosentin korottamiseen ja positiivisena laskennallista mahdollisuutta muun muassa lainojen lyhentämiseen tai veroprosentin alentamiseen.

Kokonaisuutena arvioiden ja painelaskelmaan liittyvät epävarmuustekijät huomioiden voidaan todeta, että laskennallinen kunnallisveroprosentin korotuspaine pysyy suurimmassa osassa kuntakokoryhmiä maltillisella tasolla kehyskauden aikana. Tietyissä kuntakokoryhmissä on myös laskennallista veroprosentin laskuvaraa yksittäisinä vuosina. Useissa pienissä kunnissa korotuspaine on kuitenkin merkittävä, mikä näkyy myös negatiivisena vuosikatteenä ja tilikauden tuloksena. Näissä kunnissa tulisi kiinnittää huomiota vuosikatteen vahvistamiseen, jotta pidemmän aikavälin velkaantuminen ei muodostu ongelmaksi suhteessa tulopohjaan.

Veropohjan rapautuminen voi olla uhkana varsinkin pienemmissä kuntakokoryhmissä, jos väestöennusteen mukainen demografiakehitys jatkuu ja muuttotappiokehitys jatkuu ennustetun kaltaisena.

Kuntatalouteen vaikuttaa tarkastelujaksolla monet eri muutostekijät. Kuntakokoryhmittäisiin arvioihin tuleekin siksi suhtautua varovaisesti. Tarkastelu kertoo erikokoisten kuntien talouden kehityksen suunnasta ja tilasta, mutta sen perusteella ei tulisi tehdä pitkälle meneviä tulkintoja.

Lähde: Valtiovarainministeriön kuntatalousohjelma vuodelle 2023/syysy 2022

Koko ohjelma:

https://julkaisut.valtioneuvosto.fi/bitstream/handle/10024/164342/VM_2022_57.pdf?sequence=11&isAllowed=y

3.2 Väestö

Vuoden 2023 talousarvion laadinnassa oli ohjeena, että asukaslukuna käytetään 7599 asukasta. Asukasluku 14.9.2022 oli 7576.

Asukasluku 2010–2022 ja ennuste 2021–2040

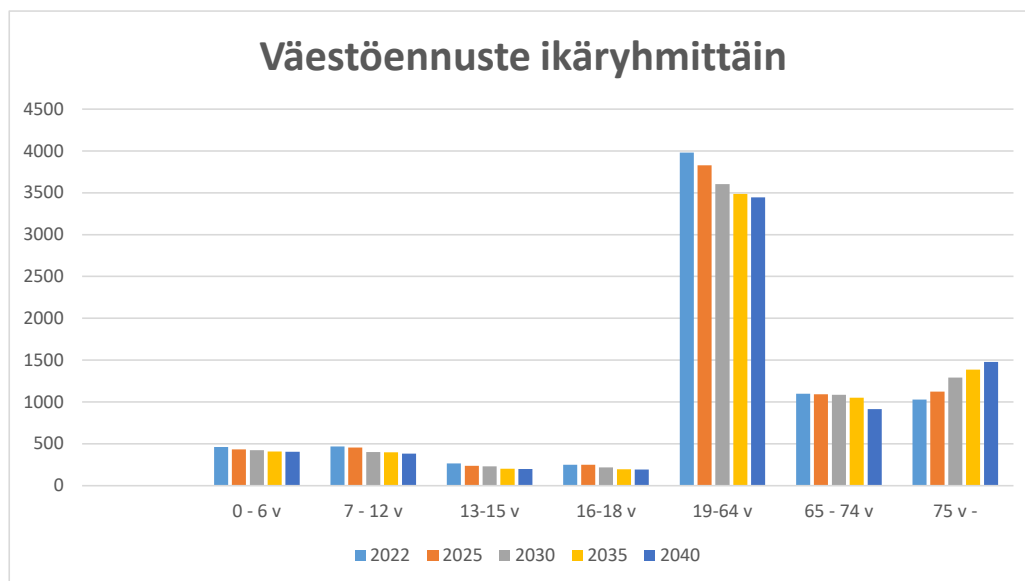
vuosi	asukasluku	muutos	muutos%
2010	8 041		
2015	7 874	-167	-2,1
2020	7 645	-229	-2,9
2021	7 595	-50	-0,7
2022*	7 599	4	0,1
2022**	7 546	-49	-0,6
2025**	7 422	-124	-1,6
2030**	7 255	-167	-2,3
2035**	7 128	-127	-1,8
2040**	7 019	-109	-1,5

* tilanne 18.8.2022

** Tilastokeskuksen ennuste 30.9.2021

Väestöennuste ikäryhmittäin 2022–2040

Ikäryhmä	2022	2025	2030	2035	2040
0 - 6 v	461	433	424	409	406
7 - 12 v	467	457	403	398	383
13-15 v	265	237	229	202	199
16-18 v	248	251	219	195	192
19-64 v	3 979	3 828	3 603	3 486	3 446
65 - 74 v	1 098	1 091	1 087	1 052	914
75 v -	1 028	1 125	1 290	1 386	1 479
	7 546	7 422	7 255	7 128	7 019

Väestöllinen huoltosuhde 2015–2019

Väestöllinen huoltosuhde on ei-työikäisten määrä suhteessa työikäisten määrään. Tunnusluku kuvaa, kuinka monta työikäistä on ei-työikäistä kohti.

Ei-työikäisiä ovat alle 15 vuotiaat ja yli 64 vuotiaat kuntalaiset.

vuosi	väestöllinen huoltosuhde	Varsinais-Suomi	Koko maa
2021	73,9	62,6	62,5
2025	78,5	63,5	63,7
2030	86,0	65,1	65,3
2035	90,3	67,5	67,3
2040	89,4	67,7	67,3

Lähde: Tilastokeskus 30.9.2021

Taloudellinen huoltosuhde 2015–2019

Taloudellinen huoltosuhde on työttömien ja muiden työvoiman ulkopuolella olevien määrä suhteessa työllisten määrään.

Työvoiman ulkopuolella olevat: 0–14-vuotiaat, opiskelijat, ase- tai siviilipalvelusta suorittavat, eläkeläiset, sekä muut työvoiman ulkopuolella olevat, esim. omaa kotitalouttaan hoitavat.

Työlliset: kaikki 18 - 74-vuotiaat, jotka vuoden viimeisellä viikolla olivat ansiotyössä eivätkä olleet työnhakijoina.

vuosi	väestö yht	työllinen työvoima	työvoiman ulkopuolella olevat	huoltosuhde	Varsinais-Suomi	koko maa
2015	7 874	3 223	4 189	1,30	1,27	1,27
2016	7 842	3 249	4 207	1,29	1,26	1,26
2017	7 838	3 346	4 215	1,26	1,23	1,24
2018	7 765	3 329	4 188	1,26	1,21	1,22
2019	7 661	3 264	4 123	1,26	1,21	1,22

Lähde: Tilastokeskus 8.4.2021

3.3 Työllisyys ja elinkeinot

Mynämäessä työssä käyvät (=kunnassa olevat työpaikat) ja Mynämäessä asuvien toimiala vuonna 2021:

Toimiala	Mynämäessä työpaikat	Mynämäessä asuvien toimiala
Terveys- ja sosiaalipalvelut	339	523
Maatalous, metsätalous ja kalatalous	300	267
Teollisuus	250	498
Rakentaminen	186	316
Tukku- ja vähittäiskauppa; moottoriajoneuvojen ja moottoripyörien korjaus	171	395
Koulutus	120	150
Hallinto- ja tukipalvelutoiminta	117	192
Kuljetus ja varastointi	78	191
Muu palvelutoiminta	64	87
Ammatillinen, tieteellinen ja tekninen toiminta	58	134
Majoitus- ja ravitsemistoiminta	42	78
Julkinen hallinto ja maanpuolustus; pakollinen sosiaalivakuutus	30	121
Tuntematon	50	50
Rahoitus- ja vakuutustoiminta	19	33
Kotitalouksien toiminta työnantajina	15	15
Taiteet, viihde ja virkistys	11	23
Kiinteistöalan toiminta	9	25
Vesihuolto, viemäri- ja jätevesihuolto, jätehuolto	2	21
Informaatio ja viestintä	3	45
Sähkö-, kaasu- ja lämpöhuolto	1	14
Kaivostoiminta ja louhinta	5	5
Kaikki toimialat yhteensä	1 870	3 183

Lähde: Tilastokeskus 19.5.2022

Mynämäen pendelöinti vuonna 2020

Mynämäessä asuvat

pendelöivät muualle	1 944
käyvät töissä Mynämäessä	1 239
yhteensä	3 183

Mynämäessä työssä käyvät (=työpaikat)

pendelöi muualta	631
asuu Mynämäessä	1 239
yhteensä	1 870

Lähde: Tilastokeskus 19.5.2022

Mynämäen kunnan suurimmat työnantajat

Mynämäen kunta
Steel Master Finland Oy
Konepaja Timeka Oy
Veraisen Leipomo Oy
K-Supermarket Mynämäki
Isokouvola Oy

Varsinais-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsauksen 9/2022 mukaan Mynämäen työvoima on 3554 (3531, 9/2021).

Työttömien määrä

Syyskuun 2022 lopussa työttömien osuus työvoimasta oli Varsinais-Suomessa 8,6 % (9,3 %, 9/2020) ja koko maassa 8,8 % (10,1%, 9/2021). Varsinais-Suomessa työttömyysaste on hieman pienempi kuin koko maassa.

Mynämäessä työttömien määrä syyskuun 2022 lopussa oli 221 (241, 9/2021), joka on 6,2 % (6,8 %, 9/2021) työvoimasta. Alle 25-vuotiaita oli työttömänä 21 (21, 9/2021) ja yli 50-vuotiaita 100 (112, 9/2021). Yli vuoden työttömänä olleita oli 66 (82, 9/2021).

Lähde: Varsinais-Suomen ELY-keskuksen työllisyyskatsaus 9/2022

Kela maksaa pitkään työttömänä olleille työmarkkinatukea. Kunnat maksavat Kelalle yli 300 päivää työmarkkinatuella olleiden tuesta 50 % ja yli 1000 päivää työmarkkinatuella olleiden tuesta 70 %. Kunnan maksuosuus oli pahimpaan korona-aikaan noin 35.000 euroa/kk. Syyskuussa 2022 maksu oli noin 30.000 euroa. Kunnan ei tarvitse maksaa em. osuutta työmarkkinatuesta, jos työttömälle järjestetään esim. kuntouttavaa työtoimintaa. Kunnan omassa organisaatiossa on vuosittain useita kymmeniä henkilöitä kuntouttavassa työtoiminnassa. Lisäksi kuntouttavaa työtoimintaa ostetaan mm. Tsemppi ry:n Mynämäen toimipisteestä.

Elinkeino

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.12.2015 § 83 Turun seudun elinkeinosopimuksen, jonka mukaisesti seudun kunnat ovat perustaneet Turun seudun kehitys Oy:n. Yhtiön toimialana on yritysneuvonta ja yritystoiminnan kehittäminen Turun seudulla. Yhtiö huolehtii Turun seudulla toteutettavien elinkeinopoliittisten palveluiden järjestämisestä. Yhtiö hankkii Turku Science Park Oy:ltä tai tuottaa itse yhtiön osakkaiden kanssa solmittavan palvelusopimuksen mukaiset palvelut yritysten käyttöön sekä rahoittaa hankkeita. Yhtiö ei itse tuota palveluja.

Mynämäen kunta ostaa Mynämäen YritysVoima Oy:ltä yritysasiainpalvelut.

Kunnanhallitus hyväksyi Mynämäen kunnan elinvoimaohjelman 19.11.2018 § 273. Elinvoimaohjelma päivitetään alkuvuodesta 2023.

3.4 Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman laadintaperusteet

Talousarvion rakenne

Kunnanvaltuusto hyväksyi 14.11.2022 päivitetyn strategian vuoteen 2025. Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024-2025 taloussuunnitelma laaditaan strategian mukaisesti.

Lautakunnat jalkauttavat strategian käytännön konkreettisiksi toiminnallisiksi tavoitteiksi ja toimenpiteiksi talousarvioesityksissään.

Sote-uudistus toteutuu vuoden 2023 alusta ja hyvinvointialueiden vastattavaksi siirtyy sosiaali- ja terveydenhuolto sekä palo- ja pelastustoimi. Mynämäen kunnan organisaatorakenteesta jää pois Ptty Akseli -tulosalue, Erikoissairaanhoidon tulosyksikkö ja Aluepelastuslaitos-kustannuspaikka.

Sote-uudistuksen vaikutukset kunnan talouteen

Sote-uudistuksessa ko. menojen kustannuspaineet poistuvat kunnilta. Vastaavasti kuntien verotuloista ja valtionosuuksista poistuu merkittävä osa. Kuntien budjetit pienentyvät huomattavasti, jonka seurauksena talouden tasapainottamistoimenpiteet on entistä vaikeampi toteuttaa. Myös kaikki olemassa olevat velat jäävät edelleen kuntien vastuulle. Uudistukseen liittyvillä tasausmekanismeilla ei muuteta merkittävästi kuntien uudistusta edeltävää

tasapainotilannetta. Sote-uudistukseen liittyvät rahoituslaskelmat ovat edelleen alustavia. Laskelmia päivitetään useampaan kertaan ennen lopullista laskentaa. Lopullinen laskenta tehdään sote-uudistuksen voimaantuloa edeltävän vuoden tasossa loppuvuonna 2023.

Sote-uudistus vaikuttaa tukipalvelujen (ruokahuolto, puhtaanapito ja taloushallintoyksikkö) henkilöstömäärään. Kunnan ruoka- ja puhtaanapitopalveluista siirtyy Ptty Akselille myytyjen palvelujen osalta henkilökuntaa hyvinvointialueelle. Ptty Akselin osuus taloushallintoyksikön palveluista on noin puolet, joten henkilöstötarve pienenee samassa suhteessa. Taloushallintoyksikkö laskuttaa kaikki menot asiakkailtaan, joten myös Ptty Akselin maksuosuus jää pois. Yhteensä kunnasta siirtyy 11 henkilöä hyvinvointialueelle.

Kunta vuokraa terveyskeskuksen, Kuivelakodin ja paloasemat sekä kouluista kouluterveydenhuollon tarvitsemat toimitilat V-S hyvinvointialueelle. Vuokrat on määriteltä valtioneuvoaston asetuksen (272/2022, kunnan ja hyvinvointialueen välisen siirtymäkauden vuokrasopimuksen vuokran määräytymisestä vuosina 2023–2026) periaatteiden mukaisesti.

Mynämäen kunnan vuoden 2023 talousarviossa ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelmassa on huomioitu toimintatuotoissa ja toimintakuluissa sote-uudistuksen vaikutus. Perusturvakuntayhtymä Akselille myydyt ateriapalvelut ovat noin 530.000 euroa/vuosi (sisältää henkilöstökulut ja elintarvikkeet). Ptty Akselin (tulosalue) ja erikoissairaanhoidon (tulosityksikkö) menot ovat yhteensä noin 30 milj. euroa/vuosi ja aluepelastuslaitoksen (kustannuspaikka) menot noin 580.000 euroa/vuosi. Ptty Akselille myydyt kirjanpito- ja palkanlaskentapalvelut ovat noin 200.000 euroa/vuosi.

Toiminnallisena muutoksena on Tarvaisten koulun ja päiväkodin lakkauttaminen itsenäisinä yksikköinä vuoden 2023 alusta.

Vuonna 2023 ei tule muita muutoksia kunnan organisaatorakenteeseen.

Sote-uudistuksen vaikutukset verotuloihin ja valtionosuuksiin on selostettu ao. kohdissa.

Kuntalain taloutta koskevat säännökset

Kuntalain (410/2015) 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio ottaen huomioon kuntakonsernin talouden vastuut ja velvoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan ja kuntakonsernin toiminnan ja talouden tavoitteet.

Edelleen 110 §:n mukaan taloussuunnitelma on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. Kunnan taseeseen kertynyt alijäämä tulee kattaa enintään neljän vuoden kuluessa tilinpäätöksen vahvistamisesta seuraavan vuoden alusta lukien. Kunnan tulee taloussuunnitelmassa päättää yksilöidystä toimenpiteistä, joilla alijäämä mainittuna ajanjaksona katetaan. Ns. kriisikuntamenettely voidaan käynnistää, jos kunta ei ole kattanut kunnan taseeseen kertynyttä alijäämää kuntalain 110 §:n 3. momentin mukaisesti. Säännökset kriisikuntamenettelystä on kuntalain 118 §:ssä.

Kriisikuntamenettely voidaan käynnistää myös silloin, jos alijäämä on kunnan viimeisessä konsernitilinpäätöksessä vähintään 1000 euroa/asukas ja sitä edeltäneenä vuonna vähintään 500 euroa/asukas.

Mynämäen vuoden 2021 konsernitaseessa on alijäämää 658 euroa/asiakas (vesihuoltolaitoksen myyntivoitto eliminoituu konsernitaseessa). Mikäli vuoden 2022 konsernitilinpäätöksessä on vähintään 1.000 euroa/asukas alijäämää, täyttyy edellytykset kuntalain 118 §:n mukaisen kriisikuntamenettelyn käynnistämiseksi.

Alijäämän kattamisvelvollisuutta sovelletaan myös kuntayhtymiin. Ptty Akselin perussopimuksen mukaan kuntayhtymän olennaisen ylijäämän ja alijäämän syntyminen pyritään ennakoimaan ja ottamaan huomioon yhtymähallituksen päätöksellä tarkistettavissa maksuissa niin, että ne vastaavat todellisia kustannuksia. Ptty Akseli ei siis käytännössä tee

alijäämää. Ptky Akselin toiminta päättyy soteuudistuksen takia vuoden 2022 lopussa. Mahdollinen alijäämä huomioidaan kuntayhtymän purkamisen yhteydessä.

Myös V-S sairaanhoitopiirin toiminta kuntayhtymänä päättyy vuoden 2022 lopussa. Mahdollinen alijäämä jää jäsenkuntien vastuulle. Alijäämän kattamista ei ole huomioitu talousarviossa. Mikäli alijäämää tulee ja se kirjataan tulosvaikutteisesti, se käsitellään lisämäärärahana.

Kunnan taloudellinen tilanne

Kunnan talous oli alijäämäinen joka vuosi 2011–2015 vaikka saaman aikaan kunnan tuloveroprosenttia korotettiin 1,5 %-yksikköä vuoteen 2015 mennessä. Vuosi 2016 oli noin 160.000 euroa ylijäämäinen. Vuosi 2017 oli noin 10,9 milj. euroa ylijäämäinen vesihuoltolaitoksen myyntivoittokirjauksen takia. Ilman myyntivoittoa tulos olisi ollut noin 870.000 euroa ylijäämäinen. Vuodet 2018 ja 2019 olivat huomattavan alijäämäisiä.

Koronapandemia takia kunnille myönnettiin ylimääräistä valtionosuutta merkittäviä määriä. Mynämäen kunta sai ko. tukea vuonna 2020 noin 2,0 milj. euroa. Kunnalle koronasta aiheutuneet kustannukset eivät olleet näin suuret. Lisäksi kunta sain harkinnanvaraista valtionosuuden korotusta noin 1,0 milj. euroa. Näiden ylimääräisten kertaluoteisten tulojen takia vuoden 2020 vuosikate oli noin 3,5 milj. euroa ja ylijäämä noin 2,1 milj. euroa. Lisäksi vuodelle 2020 kunnan tuloveroprosenttia korotettiin 0,25 %-yksiköllä.

Alla olevassa taulukossa oikean puoleisessa sarakkeessa on kumulatiivinen taseen yli-/alijäämä ilman vuosien kuluessa myydyistä omaisuudesta kirjattuja myyntivoittoja ja – tappioita, kertapoistoja ja satunnaisia eriä eli vesilaitoksen yhtiöittämistä vuonna 2017. Pohjalukuna on vuoden 2010 taseen ylijäämä 8.031.000 €. Ilman em. kirjauksia vuoden 2021 taseessa olisi ollut 7,8 milj. euroa alijäämää.

Vuosi	Ko. tilikauden vuosikate	Ko. tilikauden yli/alijäämä	Taseen yli/alijäämä ilman myyntivoittoja ja satunnaisia eriä			Taseessa oleva yli-/alijäämä
			Taseen yli/alijäämä ilman myyntivoittoja ja satunnaisia eriä	Taseen yli/alijäämä ilman myyntivoittoja ja -tappioita, satunnaisia eriä ja kertapoistoja	Taseen yli/alijäämä ilman myyntivoittoja ja -tappioita, satunnaisia eriä ja kertapoistoja	
2011	1 137 866	-390 269	7 429 101	7 429 101	7 429 101	7 640 731
2012	-48 600	-1 650 856	5 702 878	5 702 878	5 702 878	5 989 875
2013	844 019	-725 785	4 888 022	4 914 087	4 914 087	5 264 090
2014	258 279	-1 899 003	2 787 962	3 460 408	3 460 408	3 365 087
2015	-333 804	-2 089 167	162 573	204 529	204 529	1 275 920
2016	1 978 287	156 805	282 922	282 922	282 922	1 432 725
2017	2 486 769	10 984 933	1 039 155	1 039 155	1 039 155	12 018 719
2018	-1 794 249	-3 217 584	-2 320 001	-2 320 001	-2 320 001	8 801 135
2019	-4 128 425	-6 604 830	-9 047 541	-9 047 541	-9 047 541	2 196 305
2020	3 537 106	2 156 282	-7 041 321	-7 041 321	-7 041 321	4 352 587
2021	1 323 715	-346 596	-7 790 555	-7 790 555	-7 790 555	4 005 991

Ko. tilikauden vuosikate -sarakkeessa on ko. vuoden todellinen vuosikate

Ko. tilikauden yli/alijäämä -sarakkeessa on ko. vuoden todellinen ali/ylijäämä

Taseen yli-/alijäämä on taseen rivien Edellisten tilikausien yli-/alijäämä ja Tilikauden yli-/alijäämä summa

Neljännesvuosiraportin 1-9 perusteella vuoden 2022 tilikauden tulos tulee olemaan noin 0,9 milj. euroa alijäämäinen. Ennuste on kuitenkin epävarma Ptky Akselin ja erikoissairaanhoidon kustannusten osalta. Kunta saa vuodelta 2022 korona-avustusta, jonka määrä on vielä epävarma.

Koronapandemian vaikutukset

Keväällä 2020 alkanut koronapandemia jatkuu edelleen. Syksyllä 2022 tartuntamäärät ovat kasvussa. Yhteiskunnan rajoitustoimia ei ole ollut alkuvuoden jälkeen. Talousarviota laadittaessa ei ole tiedossa tuleeko rajoitustoimia uudelleen käyttöön. Henkilökunnan sairauspoissaoloihin tartuntamäärien kasvu vaikuttaa.

Verotulot vuosina 2021–2025

Sote-uudistuksen yhteydessä sote-palvelujen rahoitusvastuu siirtyy valtiolle. Palvelujen rahoittamiseksi veronmaksajien valtion verotus nousee ja vastaavasti kunnan tuloverotus laskee. Kaikkien kuntien tuloveroprosenttia leikataan 12,64 %-yksiköllä. Mynämäen kunnan tuloveroprosentiksi vuodelle 2023 jää 8,61 %. Kunnat eivät saa muuttaa veroprosenttia vuodelle 2023.

Kuntaliiton syyskuun 2022 ennustekehikon mukaan kunnan verotulot ovat:

	TP 2021	MTA 2022	%	TA 2023	%	TS 2024	%	TS 2025	%
Kunnan tulovero	26 746 178	26 965 000	0,8	13 613 000	-49,5	12 857 000	-5,6	13 048 000	1,5
Kiinteistövero	1 785 198	1 924 000	7,8	1 832 000	-4,8	1 832 000	0,0	1 832 000	0,0
Osuus yhteisöverosta	1 678 803	1 767 000	5,3	1 264 000	-28,5	1 154 000	-8,7	1 197 000	3,7
Yhteensä	30 210 179	30 656 000	1,5	16 709 000	-45,5	15 843 000	-5,2	16 077 000	1,5
Kunnan tulovero%	21,25 %	21,25 %		8,61 %		8,61 %		8,61 %	
Efektiivinen vero %	14,36 %	14,36 %		6,25 %		6,33 %		6,38 %	
<i>Erotus</i>	6,89 %	6,89 %		2,36 %		2,28 %		2,23 %	
Yhteisöveron jako-osuudet	44,34 %	33,76 %		23,91 %		23,67 %		23,67 %	

Vuodesta 2023 alkaen kunnan tuloveron tuottoon ja yhteisöveron tuottoon vaikuttaa sote-uudistus.

%-sarake on muutos edellisen vuoden verotuloihin.

Kunnanvaltuusto vahvisti vuoden 2023 veroprosentit kokouksessaan 14.11.2022. Vuoden 2023 talousarvio ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelma on tehty kunnanvaltuuston 14.11.2022 vahvistamien veroprosenttien mukaisesti.

Kunnan tuloveron tilityksissä kalenterivuosina 2023–2025 on huomioitu ennen verovuotta 2023 maksuunpannut kunnallisverot. Ne kertyvät vanhoilla veroperusteilla ja korkeimmilla tuloveroprosenteilla ja nostavat veroennusteen tasoa väliaikaisesti, erityisesti vuosina 2023 ja 2024.

Vuosille 2023–2025 veroennusteessa on huomioitu sote-uudistuksen arvioituja vaikutuksia kunnan tuloveron tuottoihin. Ansiotulot eivät muutu uudistuksen myötä. Kunnan tuloveron vähennyksiin sen sijaan tulossa merkittäviä muutoksia. Valtion- ja kunnallisverotuksen veropohjat yhdistetään uudistuksessa siten, että tulosta tehtävät vähennykset myönnettäisiin samoin perustein ja saman suuruisena sekä valtionverotuksessa että kunnallisverotuksessa. Uudistus koskee kunnallisverotuksen perusvähennystä, ansiotulovähennystä ja opintorahavähennystä. Eläketulovähennys myönnettäisiin myös samoin perustein. Verotuslaskenta tapahtuisi kuitenkin edelleen erikseen valtionverotuksen ja kunnallisverotuksen osalta.

Nykyistä suurempi osuus verosta tehtävistä vähennyksistä siirtyy valtion verosta tehtäviksi. Tästä johtuen kunnan tuloverosta vähennettävä osuus pienenee ja samalla kunnallisveron efektiivisyys myös paranee (nimellisen ja efektiivisen veroasteen erotus).

Veroperustemuutokset alentavat kunnan tuloveron tuottoa arviolta 50 miljoonalla eurolla vuonna 2023. Tästä vajaa 40 milj. euroa johtuu hallitusohjelman mukaisista ansiotasoindeksin tarkistuksista. Lisäksi on tehty muutamia vaikutuksiltaan pienehköjä muutoksia veroperusteisiin (mm. matkakuluvähennyksen korotuksen jatkuminen vuodelle 2023). Arvioidut verotulomenetykset huomioidaan verotulojen menetyksien korvauksina valtionosuuksien yhteydessä. Esillä olleesta määräaikaisesta sähkövähennyksestä ei ole vielä tarkempia tietoja, joten sitä ei ole huomioitu ennustekehikossa.

Koko maassa vuoden 2022 ennakkoverot ovat kehittyneet aiemmin ennustettua myönteisemmin. Verovuoden 2022 ennakkoverot tänä vuonna ovat tämän hetken arvion

mukaan jopa reilut 300 miljoonaa euroa korkeammat verrattuna alkuvuonna arvioituun. Palkkasumman kasvu vuodelle 2022 lähentelee arvioissa jo 5 prosenttia. Kuluvan vuoden parantunut tilanne nostaa myös tulevien vuosien kunnallisveroennustetta. Mynämäen kunnan tuloveron kehitys ei ole ollut koko maan kehityksen mukainen. Ennustekehikoissa kunnan verotuloarvio on laskenut. Tämä johtuu asukasluvun laskusta ja sen seurauksena työikäisten määrän vähenemisestä.

Yhteisöveron jako-osuutta korotettiin vuodesta 2021 alkaen pysyvästi 2 %-yksiköllä kompensoimaan varhaiskasvatusmaksujen alentamista. Sote-uudistuksessa yhteisöveron kuntien jako-osuutta leikataan noin 10 %-yksikköä. Jako-osuusprosentit ovat yllä olevassa taulukossa.

Kiinteistöveroprosenttien ala- tai ylärajoihin ei ole tehty muutoksia vuodelle 2023. Mynämäen kunnan kaikkia kiinteistöveroprosentteja korotettiin 0,05 %-yksikköä vuonna 2020. Kunnanvaltuusto vahvisti vuoden 2023 veroprosentit kokouksessaan 14.11.2022. Sote-uudistus ei vaikuta kiinteistöveron tuottoon.

Valtiovarainministeriössä on ollut käynnissä kiinteistöverotuksen uudistus (ei liity sote-uudistukseen). Valtiovarainministeriö tiedotti kuitenkin syyskuussa 2022, että hallitus ei anna kiinteistöverotuksen arvostamisuudistusta koskevaa hallituksen esitystä eduskunnalle tällä hallituskaudella. Näin ollen kiinteistöverotuksen perusteet säilyvät toistaiseksi ennallaan. Kiinteistöverotusta on tarkoitus uudistaa niin, että verotusarvot vastaisivat paremmin alueen hintatasoa ja rakentamiskustannuksia. Uudistuksen tavoitteena ei ole nostaa tai laskea kiinteistöveroa, mutta verorasitus jakautuisi osin uudella tavalla eri kiinteistöjen kesken. Koska kiinteistöjen verotusarvot keskimäärin valtaosin nousisivat etenkin maapohjan osalta, kuntien kiinteistöveroprosenttien ala- ja ylärajoja on vastaavasti tarkoitus alentaa. Kunnat edelleen päättäisivät kiinteistöveroprosenteistaan lain salliman vaihteluvälin rajoissa.

Valtionosuudet vuosina 2021–2025

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Peruspalvelujen valtionosuus	10 959 076	10 844 056	-380 456	-278 747	-273 927
Verotulojen tasaus	4 221 564	4 311 122	3 235 573	3 235 573	3 235 573
Verotulomenetysten kompensatio	3 993 144	4 452 547	1 465 176	1 465 176	1 465 176
Harkinnanvarainen valtionosuuden korotus					
OKM:n muut valtionosuudet (mm. lukio)	-97 779	-110 000	-188 851	-188 851	-188 851
Yhteensä	19 076 005	19 497 725	4 131 442	4 233 151	4 237 971

Vuodesta 2023 alkaen peruspalvelujen valtionosuudessa on huomioitu sote-uudistuksen muutosrajoitin ja siirtymätasaus.

Sote-uudistus vaikuttaa merkittävästi kunnan valtionosuuksiin. Sote-palvelujen osuus peruspalvelujen valtionosuudesta jää kokonaan pois. Lisäksi valtionosuuksiin vaikuttaa tasauselementit (muutosrajoitin ja siirtymäkauden tasaus), joilla uudistuksen taloudelliset vaikutukset tasataan koko maan tasolla. Sote-uudistuksen tarkoituksena ei ole parantaa kuntien taloudellista tilannetta vaan uudistus toteutetaan kustannusneutraalisti koko maan tasolla.

Valtionosuusjärjestelmään lisätään toistaiseksi pysyvä, sote-kustannusten ja -tulojen siirrosta johtuvan muutoksen rajoitin. Rajoittimessa ei huomioida valtionosuusjärjestelmän varsinaisia uusia kriteerimuutoksia, vaan pelkästään puhtaasti sote-tehtävien siirrosta aiheutuvat taloudelliset muutokset. Muutosrajoitin määritetään niin kutsutulla ”poikkileikkaushetkellä”, kun järjestämisvastuu siirtyy vuodenvaihteessa 2022–2023. Rajoittimen suuruus on symmetrisesti 60 prosenttia eli kunnan vastuulle jää sekä positiivisesta että negatiivisesta muutoksesta 40 prosenttia.

Sote-siirron muutosrajoittimen lisäksi suuria kuntakohtaisia muutoksia tasataan porrastetulla siirtymäkaudella sekä sen jälkeen toistaiseksi pysyvällä siirtymätasauksella. Tämän lisäksi verotuloihin perustuvaan valtionosuuden tasaukseen tehtävät muutokset pienentävät omalta osaltaan suuria kuntakohtaisia muutoksia.

Sote-uudistuksen voimaantulovuonna kunnan talouden tasapainotilan muutos rajataan nollaan eli tasapaino (tasapainotilalla tarkoitetaan vuosikatetta poistojen jälkeen) pysyy uudistusta edeltävällä tasolla. Voimaantulovuoden muutos on kuitenkin kaikille kunnille noin 4 euroa asukasta kohden laskettuna positiivinen, mikä johtuu siitä, että kuntien rahoitusosuus lääkärihelikopteritoiminnasta lakkaa.

Siirtymätasauksen määrää alennetaan vuosittain siten, että muutos rajataan +/-15 euroon/asukas per vuosi. Viidentenä vuonna muutos on enintään +/-60 euroa/asukas, joka jää toistaiseksi pysyvänä voimaan. Näin uudistuksesta aiheutuva kunnan tasapainotilan muutos on pysyvästi enintään +/-60 euroa/asukas, mikä vastaa enimmillään n. +/-0,6 kunnallisveroprosenttiyksikön tuoton määrää.

Talousarviossa vuoden 2023 valtionosuudet ovat Valtiovarainministeriön laskelman 19.9.2022 ja Kuntaliiton laskelman 20.9.2023 mukaiset. Vuosien 2024 ja 2025 valtionosuuksista ei ole vielä VM:n ja/tai Kuntaliiton laskelmia. Yllä olevassa taulukossa on huomioitu siirtymäkauden tasauksen muuttuminen ko. vuosina tämän hetken laskelmien mukaisesti. Muutosrajoittimen määrä ja siirtymäkauden tasaus täsmentyy lopullisissa sote-laskelmissa. Siirtolaskelmien lopputarkistus tehdään loppuvuodesta 2023. Lopputarkistus näkyy valtionosuuksissa vuodesta 2024 alkaen. Vuoden 2023 valtionosuusmaksatus korjataan takautuvasti vuosina 2024 ja 2025.

Vuodesta 2023 alkaen *peruspalvelujen valtionosuus* sisältää esi- ja perusopetuksen valtionosuuden sekä yleisten kirjastojen, taiteen perusopetuksen sekä yleisen kulttuuritoimen valtionosuuden. Kunnille on vuosien ajan maksettu valtionosuuden yhteydessä *kompensoitua veroperustemuutosten* takia pienentyvistä verotuloista. Kompensaatio ei ole yhden vuoden osuus vaan se on kertymä useiden vuosien kompensaatioista. Sote-uudistuksen rahoitukseen liittyen kompensaation määrä pienenee vuodesta 2023 alkaen.

Muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet sisältävät lukion, esi- ja perusopetuksen oppilaskohtaisen lisärahoituksen sekä muut opetus- ja kulttuuritoimen valtionosuudet (mm. aamu- ja iltapäivätoiminta, nuoriso ja liikunta). Valtionosuus voi olla myös miinusmerkkinen. Mynämäen kunnan osalta se on miinusmerkkinen.

Peruspalvelujen valtionosuuden yhteydessä maksetaan verotuloihin perustuva *valtionosuuden tasausta*. Tasaus perustuu kunnan laskennalliseen verotuloon, ja se joko lisää tai vähentää kunnalle myönnettyä valtionosuutta. Tasauksen perusteena olevaan laskennalliseen verotuloon sisältyvät kunnan laskennallinen kunnallisvero ja kunnan osuus yhteisöveron tuotosta. Verotuloihin perustuvaa valtionosuuden tasausta laskettaessa käytetään koko maan keski-määristä kunnallisveroprosenttia. Yksittäisen kunnan veroprosentin muutoksella ei siten ole vaikutusta kunnan saaman tasauslisän tai maksaman tasausvähennyksen määrään. Verotulon tasaus on koko maan laskennallisen verotulon/asukas ja kunnan oman verotulon/asukas välinen erotus. Sote-uudistuksen rahoitukseen liittyen tasauksen määrä pienenee vuodesta 2023 alkaen.

Henkilöstömenot

Virka- ja työehtosopimukset ovat voimassa 30.4.2025 saakka. Sopimuskaudella työvoimakustannukset nousevat korkoa korolle laskien keskimäärin 8,79 prosenttia.

Talousarvio ja -suunnitelmakaudella korotukset ovat:

- yleiskorotus 1.6.2023 alkaen 1,5 % ja paikallinen järjestelyerä 0,4 %
- yleiskorotus 1.6.2024 alkaen 1,5 % ja paikallinen järjestelyerä 0,4 %

Molempien vuosien korotuksiin sisältyy ns. perälautasäännös. Korotusten määrä voi nousta, mikäli eräiden muiden alojen korotukset ovat kunta-alan korotuksia suuremmat.

Vuoden 2023 talousarviossa on huomioitu 1,5 % palkankorotusvaraus. Suunnitelmavuosille 2024–2025 on huomioitu myös 1,5 % palkankorotus edelliseen vuoteen. Korotukset tulvat voimaan kesäkuusta alkaen. Edellinen korotus sisältyy määrärahoihin toukokuuhun saakka.

Vuoden 2023 sivukuluista ei ole vielä tarkkaa tietoa, mutta ne pysyivät samalla tasolla kuin kuluvana vuonna. Talousarvio ja myös suunnitelmavuodet on laadittu kuluvan vuoden prosenteilla.

Palkkaperusteinen eläkemaksu sisältää eläkemaksun sekä jäsenyhteisökohtaisesti (kuntakohtaisesti) vaihtelevan työkyvyttömyyseläkemaksun. Kevan ilmoituksen mukaan Mynämäen kunnan työnantajan osuus eläkemaksusta vuonna 2023 on 17,21 % ja VaEL:n piiriin kuuluvilla opettajilla 16,27 %. Työkyvyttömyyseläkemaksun osuus on 0,87 % ja VaEL:n piiriin kuuluvilla opettajilla 1,10 % (sisältyy eläkemaksuprosenttiin). Varhaiseläkemaksua ei enää määritellä ja peritä erikseen vaan se sisältyy työkyvyttömyyseläkemaksuun. Suunnitelmavuosien 2024–2025 budjetoinnissa on käytetty samaa maksuprosenttia.

Kunnat ovat maksaneet eläkemenoperusteista eläkemaksua niistä maksussa olevista eläkkeistä, jotka ovat karttuneet kunnan palveluksessa ennen vuotta 2005. Lisäksi kunnan vastuulla ovat liikkeenluovutuksen perusteella toisen työnantajan palvelukseen (esim. Ptky Akseliin) siirtyneen henkilökunnan ennen siirtoa syntyneet eläkevastuut. Vuonna 2022 Mynämäen kunnan eläkemenoperusteinen maksu on noin 685.000 €. Vuoden 2023 alusta eläkemenoperusteinen maksu poistuu ja tilalle tulee tasausmaksu.

Tasausmaksu jaetaan kuntien ja hyvinvointialueiden osuuksiin vuoden 2022 toteutuvien palkkasummien suhteessa. Tasausmaksusta arviolta 55% kohdistuu hyvinvointialueille ja 45% kunnille. Vuoden 2023 tasausmaksu lasketaan kahdessa osassa, koska hyvinvointialueiden ja kuntien palkkasummajako tarkistetaan vuoden 2023 aikana. Alkuvuoden 2023 tasausmaksu jaetaan hyvinvointialueiden ja kuntien osuuksiin laskennallisen arvion perusteella (55 % hyvinvointialueiden osuus ja 45 % kuntien osuus). Vuoteen 2022 saakka kunnalle kohdistuva sote-palveluihin liittyvä eläkemenoperusteinen maksu jää pois. Vuonna 2022 summa on noin 300.000 €. Vuoden 2022 kokonaissummasta muihin palveluihin kohdistuva eläkemenoperusteinen maksu on noin 385.000 €. Kevan ennakoilmoituksen 2.5.2022 mukaan Mynämäen kunnan tasausmaksun arvioitu määrä vuonna 2023 on 452.051 €. Kunnalle tuleva tasausmaksu on siis suhteessa suurempi kuin aiempi eläkemenoperusteinen maksu. Vuoden 2023 maksut vahvistetaan loppuvuodesta 2022, jolloin myös kunnan osuus voi muuttua. Talousarviossa tasausmaksu on budjetoitu hallintokunnille samassa suhteessa kuin aiempi eläkemenoperusteinen maksu.

3.5 Vuoden 2023 talousarvion ja vuosien 2024–2025 taloussuunnitelman sitovuustaso

KÄYTTÖTALOUSOSA

Käyttötalousosa on valtuustoon nähden **bruttositova** tulosaluetasolla. Taloushallintoyksikkö on taseyksikköinä **nettositova** valtuustoon nähden.

KUNNANHALLITUS

Keskusvaalilautakunta

Tarkastuslautakunta

Yleishallinto

- Taloushallintoyksikkö (taseyksikkö, nettositova)

Ympäristöterveydenhuolto

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA

Sivistystoimen hallinto

Varhaiskasvatus

Opetustoimi

Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

TEKNINEN LAUTAKUNTA

Teknisen toimen hallinto

Tilalaitos

Infra

Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

TULOSLASKELMAOSA

Tuloslaskelmaosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat

- verotulot
- valtionosuudet
- rahoitustuotot ja -kulut (netto).

INVESTOINTIOSA

Investointiosassa valtuustoon nähden sitovia eriä ovat

- kiinteä omaisuus nettomääräisenä
- talonrakennus (kohteittain > 200.000 €)
- infrastruktuuri
- irtain omaisuus nettomääräisenä.

RAHOITUSOSA

Rahoitusosassa valtuustoon nähden sitova erä on lainakannan muutokset.

4. KÄYTTÖTALOUSOSA

4.1 Keskushallinto

Tulosalue Keskusvaalilautakunta

Tilivelvolliset Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus Järjestää kunnan alueella kulloinkin toteutettavaksi määrätyt kunnalliset, alueelliset ja valtiolliset vaalit.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Suunnitelmakaudella järjestetään eduskuntavaalit huhtikuussa 2023, presidentinvaalit tammikuussa 2024, EU-vaalit kesäkuussa 2024 ja kuntavaalit ja aluevaalit yhtä aikaa huhtikuussa 2025.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

100 Vaalit

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	8 736	3 500	12 000	12 000	12 000
Kulut	-23 165	-6 666	-13 909	-14 032	-44 452
Toimintakate	-14 429	-3 166	-1 909	-2 032	-32 452
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	0	0	0	0	0

Tilivelvollinen

Tarkastuslautakunta

Toiminta-ajatus Kunnan hallinnon ja taloudenhoidon laillisuuden ja tuloksellisuuden varmistaminen.

Kunnanvaltuuston asettamien tavoitteiden toteutumisen valvonta.

Sidonnaisuusrekisterin ylläpito sekä sidonnaisuusilmoitusten ilmoitusvelvollisuuden valvonta.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Tilintarkastuspalvelujen sopimuskausi on 2022–2025. Sopimus sisältää 12 tarkastuspäivää vuodessa.

Vuoden 2023 tarkastuspäivien lukumäärä ja painopistealueet tarkentuu tarkastuslautakunnan vuoden 2023 työohjelmassa.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

130 Tilintarkastus

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-17 171	-16 972	-16 704	-16 741	-16 779
Toimintakate	-17 171	-16 972	-16 704	-16 741	-16 779
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	0	0	0	0	0

Kunnanhallitus

Tulosalue Yleishallinto

Tilivelvolliset Kunnanjohtaja Seija Österberg (kaavoitus ja elinkeinotoimi)
Hallintojohtaja Marja Kärkkäinen

Toiminta-ajatus Yleishallinto vastaa kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätösten valmistelusta ja täytäntöönpanosta sekä maankäytön suunnitteluun ja elinkeinotoimeen liittyvistä valmistelu- ja täytäntöönpanotehtävistä. Lisäksi kunnanhallitukselle kuuluu konsernijohto ja -ohjaus.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Uudet hyvinvointialueet aloittavat toimintansa vuoden 2023 alussa. Sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä pelastustoimen järjestämisvastuun siirtyminen kunnista hyvinvointialueille vaikuttaa merkittävästi kunnan toimintaan ja talouteen. Kunnan oman toiminnan sopeuttaminen jatkuu koko suunnitelmakauden, koska hyvinvointialueelle vuokrattavien tilojen osalta tulee tehdä uudenlaisia ratkaisuja. Yhtiöittäminen vaikuttaa kunnan konsernirakenteeseen.

Perusturvakuntayhtymä puretaan tarpeettomana, koska sen toiminta siirtyy hyvinvointialueelle eikä kuntayhtymä omista kiinteistöjä. Purkamiseen liittyvät loppuselvitykset tehdään kevään 2023 aikana.

TE-palvelu-uudistus on tarkoitus tulla voimaan vuoden 2025 alusta ja sen valmistelu on aloitettu ja päätöksiä lain edellyttämistä yhteistyörakenteista ja organisoitumisesta tehdään vuoden 2023 aikana. Uudistus tuo kunnalle uusia tehtäviä ja muutoksia henkilökuntaan. Uudistuu edellyttää kuntien välistä tiivistä yhteistyötä.

Työvoiman saatavuus on heikentynyt monella alalla mm väestön ikärakenteen ja työn muuttumisen myötä. Henkilökunnan työhyvinvointi on tärkeä tekijä kilpailtaessa osaavasta ja motivoituneesta työvoimasta. Työtehtävien edellyttämästä täydennyskoulutuksesta tulee huolehtia ja toimenkuvia tulee tarkastella muuttuvien tehtävien edellyttämällä tavalla.

Kunnan talous asettaa realistiset reunaehdot kunnan toiminnalle ja kehittämiselle. Suunnitelmakauden keskeisin tehtävä on edelleen talouden tasapainon saavuttaminen, kun sopeuttamismahdollisuudet ovat rajalliset. Vaikka sote-kustannukset poistuvat, valtionosuudet pienenevät vastaavasti ja verotulojen merkitys tulorahoituksessa on entistä tärkeämpi. Kunnan velkamäärä on kasvanut huomattavasti viime vuosina sote-investointien ja Laurin koulun saneerauksen vuoksi. Koko velkataakka jää kunnan vastuulle. Uudet lakisääteiset palveluvelvoitteet lisäävät kunnan kustannuksia.

Koronapandemia ei enää aiheuttane rajoitustoimia kunnan palveluissa. Helmi-kuussa 2022 alkaneen Venäjän hyökkäyssodan Ukrainaan seurauksena inflaatio on kiihtynyt ja erityisesti energian hinta on noussut merkittävästi. Myös energian (sähkön) saatavuudessa on odotettavissa ongelmia talven aikana.

Muuttoliikkeen ennakoitavuus on entistäkin hankalampaa ja syntyvyys näyttää pysyvän kuolleisuutta pienempänä väestörakenteen vuoksi.

Kunnalla on tarjota vapaita tontteja yrityksille Roukkulin teollisuusalueella ja Mietoisten teollisuusalueella. Gadolin-kylähanke Kintikkalan alueelle on edelleen valmisteluvaiheessa eikä rakentumisen ajankohta ole vielä selvillä.

Konserniohjauksen merkitys korostuu verkostomaisessa toimintaympäristössä.

Yleishallinto-tulosalueelle sisältyy seuraava kuntien välinen yhteistoiminta:

Maaseutuhallintopalvelut järjestää Liedon kunta. Alueeseen kuuluu 11 kuntaa/kaupunkia. Kustannukset jaetaan sopijakuntien kesken edellisenä vuonna tukea hakeneiden maatilojen lukumäärän mukaisesti. Mynämäen kunnan maksuosuus on noin 79.000 euroa. Mynämäki on suurin maksaja (maksuosuus on 19,24 %).

Maatalouslomituspalvelut järjestää Vehmaan kunta. Alueeseen kuuluu 13 kuntaa/kaupunkia. Kunnat eivät maksa palveluista maksuosuutta.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

150 Yleishallinto

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	1 175 966	970 072	511 195	511 195	511 195
Kulut	-2 443 594	-2 439 466	-2 115 484	-2 148 306	-2 167 645
Toimintakate	-1 267 628	-1 469 394	-1 604 289	-1 637 111	-1 656 450
Sisäiset tulot	269 821	274 311	314 281	314 281	314 281
Sisäiset menot	-191 463	-186 195	-221 205	-221 205	-221 205

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Päivitetään maapoliittinen ohjelma. Kaavoitettuja rakentamisvalmiita asuin- ja yritystontteja on riittävästi saatavilla. Päivitetään elinkeino-ohjelman yhdessä yrittäjien kanssa. Ylläpidetään aktiivista markkinointia. Huolehditaan edunvalvonnasta tie- ja raideliikenteen hankkeissa. Kehitetään digitaalisia palveluita ja hyödynnetään teknisiä järjestelmiä. Tehostetaan kuntayhteistyötä palvelutoiminnan toimintavarmuuden turvaamiseksi.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023

Toiminnan, talouden ja velkamäärän sopeuttaminen sote-uudistuksen jälkeiseen aikaan. Priorisoidaan vuosittain investointiohjelman kohteet talouden reunaehdot huomioiden. Tuetaan esimiestyötä koulutuksilla. Tuetaan henkilökunnan työhyvinvointia liikunta- ja kulttuuriseteleillä ja TYKY-toiminnalla. Päivitetään kunnanviraston työnjakoa ja toimenkuvia muuttuvien tehtävien edellyttämällä tavalla.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Osallistavan budjetoinnin avulla kuntalaiset voivat kohdentaa tähän varatun määrärahan haluamaansa kohteeseen. Yleisavustuksilla tuetaan järjestöjen järjestämää toimintaa. Väliaikaisen lainarahoituksen avulla tuetaan järjestöjen Leader-hankkeiden käynnistymistä. Luontoarvot ja ilmastonmuutoksen haasteet otetaan huomioon kaavoitushankkeissa.	
Konsernitavoitteet	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Mynämäen YritysVoima Oy Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena. Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konserniohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä tavalla. Yhtiö kehittää toimintaansa strategian mukaisesti. Yhtiö selvittää Irlantalon ja uimahallin peruskorjaustarpeen sekä aikataulun. Yhtiö hyödyntää eri hankerahoitusta. Mynämäen Vesihuolto Oy Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena.	

Toiminnasta raportoidaan säännöllisesti konserniohjeen ja muun ohjeistuksen edellyttämällä tavalla. Yhtiö turvaa vesivarojen riittävyyden myös yritystoiminnan tarpeisiin. Yhtiö varautuu yhteiskunnan toimintahäiriöihin (mm. sähköjakelun häiriöt). Koy Häävuorentie 5 Toiminta järjestetään tehokkaasti ja taloudellisesti niin, että yhtiön talous säilyy tasapainoisena. Yhteistyö vuokralaisen eli V-S hyvinvointialueen kanssa toimii. Tilat pidetään hyvässä kunnossa. Koy Mynäjoki Yhtiön omistama tila (kirjasto) pidetään hyvässä kunnossa ja tarvittaviin korjauksiin varaudutaan suunnitelmallisesti. As Oy Augustanrivi Kunnan omistamien huoneistojen vuokrataso pidetään yleistä vuokratasoa vastaavana. Yhtiön omistama kiinteistö pidetään hyvässä kunnossa. Vakka-Suomen Media Osuuskunta Osuuskunnan toiminta järjestetään niin, että se on liiketaloudellisesti kannattavaa. Osuuskunta toimii omistajakuntien alueen viestinnän edistämiseksi avoimesti ja tasapuolisesti.	
---	--

Henkilöstö

150 Yleishallinto

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
kunnanjohtaja	1	1	1	1	1
hallintojohtaja	1	1	1	1	1
yritysasiamies	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
tietohallintopäällikkö	1	1	1	1	1
toimistosihteeri	1	1	1	1	1
tiedonhallintasihteeri		1	1	1	1
Yhteensä	4,5	5,5	5,5	5,5	5,5

Taseyksikkö	Taloushallintoyksikkö (sisältyy Yleishallinto-tulosalueeseen)
Tilivelvollinen	Hallintojohtaja
Toiminta-ajatus	Taloushallintoyksikkö tuottaa taloushallinto- ja palkanlaskentapalvelut Perusturvakuntayhtymä Akselille (vuoden 2022 loppuun saakka) ja Mynämäen kunnalle sekä palkanlaskentapalvelut Nousiaisten kunnalle ja Ruskon kunnalle hyväksytyjen toimeksiantosopimusten mukaisesti.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Vuoden 2023 alussa voimaan tuleva sote-uudistus vaikuttaa Ptky Akselin takia merkittävästi taloushallintoyksikön toimintaan. Ptky Akselin osuus on noin puolet taloushallintoyksikön volyymista. Taloushallintoyksiköstä siirtyy neljä henkilöä hyvinvointialueen palvelukseen.

Sitovat taloudelliset tavoitteet**1550 Taloushallintoyksikkö (sisältyy Yleishallinto -tulosalueeseen)**

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	603 696	594 228	314 982	314 982	314 982
Kulut	-602 030	-594 228	-315 436	-319 402	-323 433
Toimintakate	1 666	0	-454	-4 420	-8 451
Sisäiset tulot	152 757	156 467	187 222	187 222	187 222
Sisäiset menot	-13 431	-14 202	-15 775	-15 775	-15 775

Henkilöstö**1550 Taloushallintoyksikkö**

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
talousyksikön päällikkö					
pääkirjanpitäjä	2	2	1	1	1
palkkasihteeri	6	6	4	4	4
reskontrasihteeri	2	2	1	1	1
Yhteensä	10	10	6	6	6

Tulosalue	Ympäristöterveydenhuolto
Tilivelvollinen	Kunnanjohtaja Seija Österberg
Toiminta-ajatus	Ympäristöterveydenhuollon palvelut järjestää Uudenkaupungin kaupunki. Ympäristöterveydenhuollon lautakunnassa on kunnan edustaja.

Taloussuunnitelma vuosille 2023–2025

Ympäristöterveydenhuollon alueeseen kuuluu yhdeksän kuntaa/kaupunkia. Mynämäen kunta on toiseksi suurin maksaja. Mynämäen osuus on n. 21 % eli noin 170.000 euroa. Kunnilta peritään maksuosuutta ympäristöterveydenhuollon kustannuksista aiheuttamisperiaatteen mukaisesti. Kullakin toimipaikalla on suoritekohtainen yksikköhinta, jonka perusteella kyseisen toimipaikan palveluja käyttäneitä kuntia laskutetaan.

Määräraha sisältää ympäristöterveydenhuollon osuuden tasausmaksusta.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

170 Ympäristöterveydenhuolto

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	0	0	0	0	0
Kulut	-185 275	-167 442	-168 753	-168 753	-168 753
Toimintakate	-185 275	-167 442	-168 753	-168 753	-168 753
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	0	0	0	0	0

KESKUSVAALILAUTAKUNTA, TARKASTUSLAUTAKUNTA JA KUNNANHALLITUS YHTEENSÄ

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	1 184 702	973 572	523 195	523 195	523 195
Kulut	-2 669 205	-2 630 546	-2 322 850	-2 357 832	-2 409 629
Toimintakate	-1 484 503	-1 656 974	-1 799 655	-1 834 637	-1 886 434
Sisäiset tulot	269 821	274 311	314 281	314 281	314 281
Sisäiset menot	-191 463 	-186 195	-221 205	-221 205	-221 205

4.2 Kasvatus- ja sivistyslautakunta

Tulosalue	Sivistystoimen hallinto/osaston yhteinen toiminta
Tilivelvolliset	Kasvatus- ja sivistysjohtaja Susan Porkka
Toiminta-ajatus	Kehittää ja uudistaa osaston toimialaa kunnan strategisten tavoitteiden suuntaisesti.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Koko osaston tavoitteena on tuottaa laadukkaita palveluja varhaiskasvatukseen, opetustoimen sekä vapaa-aikatoimen alalla kunnan myöntämien resurssien puitteissa. Hallinnon tulosalue osallistuu kaikkien tulosalueiden toiminnan johtamiseen ja kehittämiseen. Osastolla pyritään entistä enemmän yhteistyöhön eri sektoreiden välillä toiminnan ja palvelujen kehittämiseksi.

Oheinen talousarvio sisältää tulosaluekohtaisesti käyttötalouden tuloarviot, määrärahat, henkilöstösuunnitelman sekä muut määrälliset tunnusluvut. Talousarvio sisältää varhaiskasvatukseen, opetuksen sekä vapaa-aikatoimen tulosalueiden osalta toiminnalliset tavoitteet ja mittarit.

Talouden kehityksen ennustaminen vuodelle 2023 sisältää epävarmuustekijöitä. Kasvatus- ja sivistysosaston talousarvion 2023 menoihin vaikuttavat nousevasti mm. seuraavat asiat: yleinen hinnannousu, laajennettu oppivelvollisuus ja maksuton toinen aste, palkankorotusvara 1,5 % sekä varhaiskasvatukseen lakimuutokset (lapsen tuen järjestäminen varhaiskasvatuksessa). Yleisestä hinnannoususta johtuen myös osaston sisäiset vuokrat ja ravitsemuspalvelut ovat nousseet yhteensä noin 11,3%. Elokuussa 2022 voimaan tulleen perhevapaa-uudistuksen vaikutuksia talouteen on vaikea etukäteen arvioida. Mynämäen opetustoimeen perustettiin elokuussa 2022 perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmä ja Laurin kouluun perustettiin uusi erityisopetuksen ryhmä. Nämä ryhmät jatkavat toimintaansa vuonna 2023.

Kasvatus- ja sivistystoimi jatkaa toiminnan kehittämistä hankkeiden avulla. Kasvatus- ja sivistystoimi osallistuu tulevinakin vuosina omiin kehittämishankkeisiin, sekä useiden kuntien yhteisiin hankkeisiin. Esimerkkinä kunta- ja hallintorajat ylittävistä yhteishankkeista ovat Naantalin kaupungin hallinnoima SKY-hanke ja Uudenkaupungin hallinnoima Konsti- ja Kikka-hankkeet. Ko. hankkeissa on yhteisiä rajapintoja opetuksen, varhaiskasvatukseen sekä sosiaali- ja terveydenhuollon kanssa.

Hankkeista ja avustuksista tulevat summat nostavat sekä menoja, että vastaavasti tuloja. Varhaiskasvatukseen lakimuutokset alentavat osaston tuottoja. Varhaiskasvatustalouden muutos kolmiportaisen tuen osalta vaikuttaa henkilöstökustannuksiin nousevasti.

Osaston toimintojen suunnitteluun ja erityisesti toteutukseen vaikuttanee vielä vuoden 2023 aikana Covid-19-pandemia. Tämä näkyy erityisesti sairauspoissaolojen määrässä. Poikkeusoloista johtuvien oppimisvajeiden korjaaminen vaatii suunnittelua ja resurssia. Tarkkoja ennusteita toiminnasta on vaikea antaa tilanteen epävarmuuden takia.

Lainsäädännön muutokset ja uudet velvoitteet ovat lisänneet opetustoimen kustannuksia asteittain Uusi oppivelvollisuuslaki sekä oppivelvollisuuteen ja maksuttomaan koulutukseen liittyvät liitelait ml perusopetuslaki astuivat voimaan 1.8.2021. Oppivelvollisuuden laajentuminen tulee voimaan asteittain ikäluokka kerrallaan. Elokuussa 2023 se koskee kolmea ikäluokkaa. Arvioidut vaikutukset on huomioitu suunnitelmavuosissa 2024 ja 2025.

Sote-uudistuksen myös kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä edistävä toiminta vaatii entistä jäsentyneemmän rakenteen. Kasvatus- ja sivistyslautakunta esitti elokuussa 2022 kasvatus- ja sivistyslautakunnan alaisen hyvinvointijaoston perustamista. Jaostolla olisi hyte-ryhmää suurempi rooli hyvinvointia ja terveyttä edistävissä toiminnaissa.

Osaston yhteistyö muiden viranomaisten ja kuntien kesken jatkuu. Kasvatus- ja sivistystoimen tiivistä yhteistyötä jatketaan myös hyvinvointialueen edustajien kanssa.

Kunta edistää omalta osaltaan kuntalaisten hyvinvointia kunnan strategiaan perustuen. Kunnan hyvinvointia ja terveyttä edistävä kokonaisuus jäsennetään uudella tavalla vuoden 2023 alusta. Tähän sisältyvät laajennettu johtoryhmä, jossa on mukana jokaisen hallintokunnan edustajia sekä hyvinvointifoorumi. Hyvinvointia ja terveyttä edistävää kokonaisuutta ja päätöksentekoa varten perustetaan kasvatus- ja sivistyslautakunnan alainen hyvinvointijaosto.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	6 962	0	0	0	0
Kulut	-184 327	-203 442	-200 616	-202 522	-204 458
Toimintakate	-177 365	-203 442	-200 616	-202 522	-204 458
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-6 577	-7 426	-7 911	-7 911	-7 911

Suoritteet ja tunnusluvut

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Suoritteet					
lautakunnan kokoukset	11	11	11	11	11
Tunnusluvut					
€/asukas	23	27	26	27	27

Henkilöstö

500 Sivistystoimen hallinto

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
kasvatus- ja sivistysjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0

Tulosalue	Varhaiskasvatus
Tilivelvollinen	Varhaiskasvatusjohtaja Erja Santanen
Toiminta-ajatus	Tuottaa uudistetun varhaiskasvatussuunnitelman mukaisesti perheille laadukkaita, turvallisia ja joustavia varhaiskasvatuspalveluita, joiden tavoitteena on lapsen tasapainoisen kehityksen turvaaminen.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Toiminta perustuu varhaiskasvatukseen. Henkilöstömitoitukset ja ryhmäkoot ovat lakisääteisiä.

Varhaiskasvatuksen erityisopetusta ja lasten tuen tarvetta vahvistetaan (lakimuutos 1.8.2022 alkaen) lisäämällä erityisopettajien resurssia eri lapsiryhmille ja palkkaamalla kaksi lastenhoitajaa sekä kaksi ryhmävastustajaa erityisvarhaiskasvatukseen. Digitaalisten välineiden määrää yksiköissä kasvatetaan ja välineillä haetaan uusia ratkaisuja pedagogiseen toimintaan. Systemaattista varhaiskasvatuksen laadun arviointia kehitetään. Hankkeita hyödynnetään koulutus- ja kehittämistyössä edelleen.

Mynämäki on mukana opetus- ja kulttuuriministeriön käynnistämässä kaksivuotisen esiopetuksen kokeilussa 1.8.2021–31.5.2024. Kokeilu käynnistyi Pikkulaurin päiväkodissa, 21-lapsen koeryhmät aloittivat elokuussa -21 ja -22 muiden 5-vuotiaiden muodostaessa verokkiryhmät Opetushallituksen päätöksen mukaisesti. Kokeilutoiminnassa on oma opetussuunnitelma, esiopetuksessa on käytössä kaksi erillistä opetussuunnitelmaa 31.5.2024 asti.

Varhaiskasvatusta järjestetään päiväkodeissa ja mahdollisuuksien mukaan perhepäivähoidossa sekä palvelusetelillä. Luontopäiväkodin toiminta jatkuu Vaahteramäen kota-/parakkimetsikössä. Ilta- ja viikonloppuhoitoa sekä tarvittaessa yöhoitoa järjestetään Pikkulaurissa. Esiopetusta annetaan päiväkodeissa. Tarvaisten päiväkotia siirrettiin väistötilaan syksyllä -21 Vaahteramäen päiväkodin entisiin tiloihin. Se siirtyy osaksi Vaahteramäen päiväkotia 1.1.2023 alkaen.

Palvelusetelikustannuksiin on lisätty indeksikorotus.

Lasten yksityisen hoidon tuen kuntalisää esitetään edelleen maksettavaksi Kelan kautta. Mynämäen perheillä on mahdollisuus saada varhaiskasvatuspaikka muusta Turun seudun kunnasta seutukunnan ostopalvelusopimuksen mukaisesti, samoin muut voivat ostaa paikkoja Mynämäestä. Varhaiskasvatuspaikan ostaminen/myyminen harkitaan tapauskohtaisesti riippuen kunnan omien paikkojen riittävydestä.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

505 Varhaiskasvatus

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	503 246	376 000	335 000	335 000	335 000
Kulut	-4 661 250	-4 708 607	-5 244 811	-5 292 329	-5 340 559
Toimintakate	-4 158 004	-4 332 607	-4 909 811	-4 957 329	-5 005 559
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-689 926	-729 045	-835 829	-835 830	-835 830

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Riittävien varhaiskasvatuspalveluiden turvaaminen. Varhaiskasvatuksen laadun ylläpitäminen ja kehittäminen. Arvioinnin kehittäminen.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Henkilöstön työhyvinvoinnin edistäminen.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Vihreä Lippu -päiväkodin ja luontopäiväkotitoiminnan jatkuminen. Kaikki varhaiskasvatuksen tilat ovat terveelliset ja turvalliset sisä- ja ulkotiloiltaan.	

Suoritteet ja tunnusluvut

505 Varhaiskasvatus

	TP2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Suoritteet					
Päiväkodit:					
-kokopäivä	245	222	232	232	232
-osapäivä	44	98	92	92	92
-esiopetus	89	98	92	92	92
Erityispäivähoito	38	23			
Perhepäivähoito	4		4	4	4
Palveluseteli	55	56	60	60	60
Ostopalvelupäivähoito	3	2	2	2	2
Ostopalvelu/esiopetus			8	8	8
Muu päivähoito:					
kotihoidontuki/perheet	66	75	74	74	74
Tunnusluvut					
€ / hoitopaikka					
Päiväkotihoido	10 848	10 779	12 054	12 054	12 054
Esiopetus	4 903	5 502	6 043	6 043	6 043
Perhepäivähoito	18 552		9 899	9 899	9 899
Palveluseteli	8 824	8 750	8 833	8 833	8 833
Kotihoidontuki, €/perhe	4 082	4 266	4 324	4 324	4 324

* vanhat, perhepäivähoidon eläkemenoperusteiset eläkemaksut 54 730 €

Henkilöstö

501 Varhaiskasvatus

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
varhaiskasvatusjohtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihteeri	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
varhaiskasvatuksen erityisopettaja	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
päiväkodinjohtaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
varhaiskasvatuksen opettaja	24,0	26,0	25,0	27,0	28,0
varhaiskasvatuksen lastenhoitaja*	29,5	28,5	34,0	32,0	31,0
päiväkotiapulainen	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
erityisavustaja**	2,0	4,5	6,5	6,5	6,5
varahenkilö	2,0	3,0	3,0	3,0	3,0
koulunkäynninohjaaja		1,3	0,6	0,6	0,6
perhepäivähoitaja	3,0		1,0	1,0	1,0
Yhteensä	68,0	70,8	77,6	77,6	77,6

*erityisvarhaiskasvatukseen 2, Pyhän pk 1, Hiirtenkorva 1, vuoroahoito 0,5

**erityisvarhaiskasvatukseen

Tulosalue**Opetustoimi****Tilivelvolliset**

Rehtorit ja koulujen luokanopettaja-rehtorit

Toiminta-ajatus

Tuottaa laadukasta perus- ja lukio-opetusta

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Opetus- ja kasvatustyön paikalliset tavoitteet on kirjattu opetussuunnitelmaan ja sitä täydentäviin työsuunnitelmiin, sekä toimintaa ohjaavaan opetustoimen lainsäädäntöön. Yhteistyö Mynämäen vapaa-aika- ja kulttuuritoimen sekä varhaiskasvatuksen kanssa edistää laadukkaan perusopetuksen toteutumista.

Koulutusta varten on laadittu yhteinen koulutustarjotin, jossa osa täydennyskoulutuksesta on kaikille yhteisiä ja osa valittavissa oman kiinnostuksen ja tarpeen mukaan teemoittain. Käynnissä olevat hankkeet lisäävät henkilöstön koulutustarjontaa.

Opetustoimi on edelleen mukana monikunnallisissa hankkeissa. Suurimmat hankkeet ovat Uudenkaupungin isännöimät Konsti- ja Kikka-hankkeet sekä Naantalin isännöimä SKY- hanke. Mynämäen, Valonian ja Paraisten yhteinen Lapset ja nuoret Varsinais-Suomen kestävyystyön kirittäjinä -hanke jatkuu myös kevätlukukauden 2023. Opetustoimi hakee hankerahoituksia mahdollisuuksien mukaan Mynämäen opetustoimeen sopivien hankekokonaisuuksien osalta.

Kaksivuotinen kokeilujakso kasvatus- ja sivistysosaston pedagogisen ICT-asiantuntijatehtävän järjestämisessä päättyy keväällä 2023. Toimintamallia tarkastellaan jatkon määrittelemiseksi keväällä 2023, mutta jo kokeilujakso on osoittanut tehtävän tarpeellisuuden. Pedagogisen ICT-asiantuntijan tehtävä parantaa myös ICT-kokonaisuuden riskienhallintaa koko kunnan tasolla. ICT-asiantuntija kouluttaa ja tukee opetushenkilöstöä tieto- ja viestintätekniikkaan liittyvissä asioissa. Näin myös lisätään ja tuetaan koululaisten ja varhaiskasvatuksen lasten TVT-taitoja strategian mukaisesti. 4.- ja 7.-luokkalaisille on jaettu syksystä 2019 alkaen henkilökohtaiseen käyttöön Chrome-bookit. Toiminta jatkuu edelleen tulevana vuosina TVT-strategian mukaisesti. Talousarviossa on varattu tämän toteuttamiseksi vuosittainen rahoitus.

Oppilasmäärät ovat koulukohtaisesti nähtävänä talousarvion suoritteista kaikkien koulujen osalta. Alla olevassa taulukossa on Mynämäen perusopetuksen oppilasmääräennuste 08/2022 tilanteen mukaan vuosille 2023–2028:

2023	2024	2025	2026	2027	2028
729	716	692	666	645	642

Epävarmuus Covid-19-pandemian jatkumisen suhteen saattaa vaikuttaa vielä vuoden 2023. Vaikutus näkyy sairauspoissaolojen määrissä.

Oppivelvollisuuslaki ja sen tuomat velvoitteet lisäävät erityisopetuksen ja tehostetun opinto-ohjauksen tarvetta. Perusopetuksessa myös tehostetun ja erityisen tuen lisääntynyt määrä lisää paineita erityisopetuksen resurssoinnissa lakisääteisen tuen järjestämisen takaamiseksi. Tällä sekä toisen asteen maksuttomuudella on taloudellisia vaikutuksia opetustoimen talousarvioon 2023 sekä suunnitelmavuosien talouteen.

Perusopetukseen valmistavan opetuksen ryhmä aloitti toiminnan Mynämäessä Laurin koulun yhteydessä, elokuussa 2022. Laurin yläkouluun perustettiin erityisopetuksen pienluokka elokuussa 2022. Molemmat ryhmät jatkavat toimintaansa vuonna 2023.

Mynämäen lukiossa otettiin käyttöön syksyllä 2021 uusi opetussuunnitelma (LOPS 2021). Opetussuunnitelma otetaan käyttöön portaittain. Syksystä 2022 alkaen uuden opetussuunnitelman piirissä on kaksi vuosiluokkaa. Lukiossa on käytössä kaksi rinnakkaista opetussuunnitelmaa vuoden 2023 kevääseen asti.

Opetussuunnitelman kanssa samaan aikaan syksyllä 2021 pidennettiin Suomessa oppivelvollisuutta. Oppivelvollisuus tuo mukanaan lisäohjaus- ja valvontavelvoitteen sekä peruskoululle että toisen asteen oppilaitoksiin. Laajempi ohjaus- ja valvontavelvollisuus aiheuttaa lisätyötä edellä mainittuihin oppilaitoksiin ja lisää näin myös kuluja. Lisääntyvään ohjauksen tarpeeseen lukion opinto-ohjaajan viran työaika muutettiin 1.8.2022 alkaen vuosityöaikaiseksi, mikä lisää hieman palkkakuluja. Vuoden 2023 keväällä oppivelvollisuuden piirissä olevia lukio-opiskelijoita on kaksi vuosiluokkaa ja syksyllä 2023 kaikki lukion kolme vuosiluokkaa ovat oppivelvollisuuden piirissä.

Suurin oppivelvollisuuden aiheuttama lisäkustannus kunnalle syntyy oppivelvollisille lain mukaan maksettavista oppimateriaaleista. Suomen lukiolaisten liitto on arvioinut aiemmin, että lukiokoulutus maksaa opiskelijaa kohden noin 2.600 €. Tätä summaa ei täysin pysty siirtämään oppivelvollisuuden hinnaksi opiskelijaa kohden, mutta se on suuntaa-antava. Suurimmat kulut syntyvät oppikirjoista ja tietokoneista. Koska maksuttomuus tulee voimaan portaittain, lukion budjettia on myös portaittain kasvatettu.

Oppivelvollisuus tuo myös mukanaan maksuttomat koulukuljetukset lukiolaisille vähintään seitsemän kilometrin koulumatkoille. Tuki maksetaan suoraan opiskelijalle. Koulutuksen järjestäjällä ei ole lain mukaan järjestämisvastuuta toisen asteen opiskelijoille.

Lukion yksikköhintaan haetaan vuodeksi 2023 harkinnanvaraista korotusta Opetushallitukselta akuutin opiskelijamäärän vähenemisen vuoksi.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	1 055 828	944 000	844 510	844 510	844 510
Kulut	-9 151 320	-9 440 920	-9 888 037	-10 058 792	-10 155 867
Toimintakate	-8 095 492	-8 496 920	-9 043 527	-9 214 282	-9 311 357
Sisäiset tulot	6 674	0	0	0	0
Sisäiset menot	-1 556 232	-1 638 546	-1 764 154	-1 764 155	-1 764 155

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Asukasmarkkinoinnissa hyödynnetään päiväkotien ja koulujen monipuolista tarjontaa sekä lukion hyviä oppimistuloksia. Jatketaan mediaseurantaa (juttujen määrä/vuosi) Yrittäjyyskasvatusprojekteihin osallistuminen mahdollisuuksien mukaan Koulujen kansainvälisyystoimintaa jatketaan.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja koulutuksiin panostaminen: - Kehityskeskustelut käydään 100% - Laaditaan opetustoimen henkilöstölle vuosittainen koulutustarjotin. Hyödynnetään hankkeista saatavia koulutusmahdollisuuksia. - Osallistaminen yhteiseen toimintaan työyhteisössä: Säännölliset kokoukset ja tapaamiset (esimerkiksi tiimi- ja rehtorikokoukset) Opetustilat ovat opetuskäyttöön soveltuvia.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Opetustoimen omat ympäristökasvatusprojektit ja oppimiskokonaisuudet (Hinku seitsemännellä luokalla, Lapset ja nuoret Varsinais-Suomen kestävyystyön kirjittajinä) Kehittämishankkeet erillisrahoituksella (esim. Harrastamisen Suomen malli). Kasvatus- ja sivistystoimen pedagogisen ICT-asiantuntijuuden vakinaistaminen Koulu tukee hyvinvoinnin ja terveyden edistämistä omassa perustoiminnassaan: -yhteisöllinen opiskeluhoito -kerhotoiminta	

-kolmiportaisen tuen toteuttaminen Osallisuus on tärkeä osa opetussuunnitelmaa. Jokaisella koululla toimii oppilas/opiskelijakunta. VERSO- ja Kiva-koulutoiminnan jatkaminen kiusaamisen ehkäisemiseksi ja oppilaiden osallistamisen tueksi. Opetustoiminnan kehittäminen hyödyntämällä esimerkiksi kyselyjen ja tutkimusten tuloksia. Retkeilyyn ja kotiseutuun liittyvät projektit hyväksytään koulujen lukuvuosisuunnitelmien yhteydessä. Retket ovat myös osa opetussuunnitelmaa.	
--	--

Suoritteet ja tunnusluvut

510 Opetustoimi

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Suoritteet					
kouluja	7	7	6	6	6
oppilaita/perusopetus	742	746	736	736	736
aloituspaikkoja/lukio	70	70	70	70	70
opiskelijoita/lukio	149	170	170	170	170
muista kunnista(lukio+pe)	80	40	50	50	50
ap-ip-asiakkaat	42	60	60	60	60
Tunnusluvut					
€/oppilas (perusopetus)*	8 873	9 331	10 265	10 376	10 489
€/opiskelija (lukio)**	7 437	9 055	11 253	11 356	11 461
€/ap-ip-asiakas	2010	3 317	2 422	2 462	2 502

*luvut sisältävät myös taiteen perusopetuksen kustannukset

** 2023 on arvioitu kustannuslisäys laajennetun oppiv.kustannuksista sekä lukio- että perusopetuksessa

Perusopetuksen koulukohtaiset yksikkökustannukset/oppilas ja oppilasmäärä

	TP 2021 oppilasmäärä		TA 2022 oppilasmäärä		TA 2023 oppilasmäärä	
Aseman koulu	9 391	41	9 398	41	10 487	40
Karjalan koulu	11 212	32	13 026	32	11 384	49
Laurin koulu*	8 286	520	8 297	535	9 014	538
<i>Tarvaisten koulu</i>	13 147	19	13 686	19		
Tavastilan koulu	10 921	77	13 089	77	14 689	69
Pyhän koulu	8 760	42	8 308	42	9831	42
ap/ip-asiakkaat	2 700	42	3317	50	2 422	59

Laurin ja Tavastilan kouluissa erityisen tuen pienryhmät, jotka nostavat yksikkökustannuksia.

*sis. erityisopetusyksikkö Leinikki

Henkilöstö

510 Opetustoimi

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
erityisluokanopettaja	10,0	12,0	12,0	12,0	12,0
erityisopettaja	2,0	3,0	4,0	3,0	3,0
koulusihteeri	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
lehtori	28,0	27,0	27,0	27,0	27,0
luokanopettaja	27,0	25,0	24,0	24,0	24,0
koulunkäynninohjaaja**	27,0	29,0	28,0	28,0	28,0
rehtori	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
luokanopettaja-rehtori	4,0	4,0	3,0	3,0	3,0
apulaisrehtori	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
pedagoginen TVT-asiantuntija*		1,0	1,0	1,0	1,0
tuntiopettaja*	11,0	8,0	9,0	9,0	9,0
aamu- ja iltapäivätoiminta **	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Yhteensä	117,0	117,0	116,0	115,0	115,0

HUOM! Opettajista ja koulunkäynninohjaajista 6 ovat muilta kunnilta laskutettavassa toinnassa

*pedagoginen TVT-asiantuntija on opetustoimen, varhaiskasvatuksen ja sivistyksen hallinnon yhteinen

** 5 koulunkäynninohjaajaa ovat yhdistelmätyöntekijöitä(koulu- ap/ip)

Tulosalue**Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi****Tilivelvolliset**

Liikunta- ja nuorisopalveluvastaava Anu Saarni
Kulttuuri- ja kirjastopalveluvastaava Viktoria Kulmala

Toiminta-ajatus

Tuottaa kustannustehokkaasti ja kuntalaisia osallistaen laadukkaita hyvinvointi-, kirjasto- ja kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalveluita.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Toimialan tavoitteena on tuottaa vapaa-aikatoimen kuntalaisten hyvinvointia edistäviä palveluita vielä näkyvämmäksi kohderyhmille. Palvelutuotantoa tarkastellaan olemassa olevien resurssien mukaan. Aktiivinen alueellinen ja seudullinen verkostoyhteistyö korostuu hyvinvointialueelle siirryttäessä.

Kirjastotoiminnan pääpaino on koulun ja kirjaston yhteistyössä. Kulttuurityön painopiste on yhteisten tapahtumien koordinoinnissa. Museo- ja arkistotyön painopisteet näyttelyiden järjestämisessä ja kokoelmien hoidossa.

Nuorisotoimessa panostetaan kohtaamaan nuorisotyöhön huomioiden korona-ajan tuomat nuorten haasteet. Nuorisotalotoiminnan sisältöä vahvistetaan mm. eri liikunta-, päihde- ja teemakampanjoiden muodossa. Nuorten työpajan toimintaedellytyksiä vahvistetaan toisen työpajaohjaajan palkkaamisella.

Liikuntapalvelut kehittävät ennaltaehkäiseviä ja terveyttä edistäviä liikuntatoimintoja ja palveluita. Toiminnassa hyödynnetään eri valtakunnallisia sekä alueellisia kampanjoita haastaen kuntalaisia aktiiviseen arkeen. Lisäksi tiivistetään yhteistyötä paikallisten toimijoiden kanssa.

Ehkäisevää päihdetyötä edistetään toimintasuunnitelman mukaisesti sekä toimintaa vahvistetaan kampanjoilla ja tiedotuksella.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	154 147	263 425	195 500	195 500	195 500
Kulut	-1 169 016	-1 296 406	-1 394 626	-1 401 789	-1 409 052
Toimintakate	-1 014 869	-1 032 981	-1 199 126	-1 206 289	-1 213 552
Sisäiset tulot	4 052	8 025	0	0	0
Sisäiset menot	-417 937	-460 752	-539 254	-539 255	-539 255

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Sähköisten tiedotus- ja markkinointikanavien kehittäminen positiivisen imagon saamiseksi.	
Kulttuuri- ja museonäyttelytoiminnan kehittäminen uusien kohderyhmien kanssa.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Henkilöstön hyvinvoinnin edistäminen ja koulutukseen panostaminen.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Koordinoidaan 3.sektorin toimijoiden ja yhteistyökummanien kanssa ympäristöarvoja kehittäviä teemaviikkoja vähintään kolme vuoden aikana.	
Yhteisöllisen vuorovaikutuskanavan Hyvinvointifoorumi -mallin käynnistäminen hyvinvointialueelle siirryttäessä.	

Suoritteet ja tunnusluvut**530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi**

	TP2021	MTA 2022	TA 2023	TA 2024	TS 2025
Suoritteet					
nuorisotiloja	2	2	2	2	2
kävijöitä	3 670	4 600	4 400	4 400	4 400
Kävijät uimahalli+pacesali			19 000	19 000	19 000
kävijät kuntosalit			11 000	11 000	11 000
liikuntatilat	11	11	11	11	11
kirjastot	2	2	2	2	2
museot	4	4	4	4	4
palvelutunnit (kult.yht.)	5050	6 770	6 770	6500	6500
kävijät (kult.yhd.)	32 000	39 000	40 000	40 000	40 000

Tunnusluvut					
nuorisotyö €/asukas	30	32	36	36	36
liikunta €/asukas	47	44	57	57	57
kirjasto €/asukas	43	45	50	50	50
kulttuuri €/asukas	3	3	5	5	5
** Mynämäen eskari- ja koululaisiinnit n. 3100 käyntikertaa					

Henkilöstö

530 Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
kulttuuri- ja kirjastopalveluvastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
kirjastovirkailija	3,0	3,0	3,0	3,0	3,0
liikunta- ja nuorisopalveluvastaava	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
vapaa-ajanohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
ohjaaja nuorisotalo*	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
uimahallin valvoja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
nuorten työpajaohjaaja**	1,0	1,0	1,5	2,0	2,0
Yhteensä	10,0	10,0	10,5	11,0	11,0

* 3 osa-aikaista = 1,0 (yhteensä 12 h/vko 9 kk ajan)

** toinen työpajaohjaaja 50% työaika.

KASVATUS- JA SIVISTYSLAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	1 720 183	1 583 425	1 375 010	1 375 010	1 375 010
Kulut	-15 165 913	-15 649 375	-16 803 205	-16 955 432	-17 109 936
Toimintakate	-13 445 730	-14 065 950	-15 428 195	-15 580 422	-15 734 926
Sisäiset tulot	10 726	8 025	0	0	0
Sisäiset menot	-2 670 672	-2 835 769	-3 147 148	-3 147 151	-3 147 151

4.3 Tekninen lautakunta

Tulosalue Teknisen toimen hallinto

Tilivelvolliset Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus Tekninen osasto vastaa kunnan maankäytön suunnittelusta, infran suunnittelusta, rakentamisesta ja ylläpidosta, tilahallinnosta, kiinteistöjen hoidosta, ruoka- ja siivouspalvelusta, rakennusvalvonnasta ja ympäristöasioista.

Tavoitteena on toimintojen kehittäminen ja ylläpitäminen siten, että luodaan turvallinen ja viihtyisä asuin ympäristö kaikille kuntalaisille sekä tarjotaan hyvät toimintaedellytykset elinkeinoelämälle.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Toiminnassa ei oleellisia muutoksia. Joukkoliikenne ja talkooavustukset sisältyvät tähän kustannuspaikkaan. Hankitaan kiinteistötietojärjestelmä, jolla pystytään paremmin hallinnoimaan kunnan kiinteistöomaisuutta.

Teknisen toimen organisaatio tulee tarkasteltavaksi meneillään olevan resurssiselvityksen valmistuttua.

Kunnan omaisuuden hallinta, energian käytön ja tilojen tehostaminen ovat keskeisimmät kehityskohteet.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

700 Teknisen toimen hallinto

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	101 620	80 000	55 000	55 000	55 000
Kulut	-1 066 537	-1 023 117	-617 493	-621 677	-625 921
Toimintakate	-964 917	-943 117	-562 493	-566 677	-570 921
Sisäiset tulot	0	0	0	0	0
Sisäiset menot	-13 889	-9 426	-11 607	-11 607	-11 607

Henkilöstö

700 Teknisen toimen hallinto

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
tekninen johtaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihteeri	1,0	2,0	2,0	2,0	2,0
toimistoinsinööri		1,0	1,0	1,0	1,0
Yhteensä	2,0	4,0	4,0	4,0	4,0

Tulosalue Tilalaitos

Tilivelvolliset Tekninen johtaja

Toiminta-ajatus Hoitaa keskitetysti kunnan kiinteistöjen kunnossapidon, siivous- ja ruokapalvelun.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Toiminnan tavoitteena on tilojen tehokas ja turvallinen käyttö.

Kunnan kiinteistöille laaditaan kunnossapitosuunnitelma.

Teknisen lautakunnan vuokraamille tiloille neuvotellaan palvelutasosopimukset, joilla määritetään tilojen ylläpitotaso ja rajataan vastuut.

Kunnossapitohenkilöstön työjohto organisoidaan uudelleen yhden työnjohtajan vastuulle.

Tilojen korjauksiin ja kunnossapitoon sekä energiatehokkuuteen panostetaan talousarvion puitteissa.

Tilojen käyttöastetta pyritään nostamaan. Tyhjiä ja käyttämättömiä tiloja realisoidaan.

Kiinteistöautomaatiojärjestelmä päivitetään, koska vanhaa järjestelmää ei enää tueta.

Sisäilmatyön organisointia ja resursointia kehitetään.

Seudullisesta yhteistyöstä käynnistetään neuvottelu.

Kaikkien kohteiden siivouksen resursointi perustuu konsultin tekemään siivousmitoitukseen. Vuoden 2023 alusta terveyskeskus, Mynämäen ja Mietoisten paloasemat siirtyvät hyvinvointialueelle.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

730 Tilalaitos

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	4 327 576	4 299 440	4 263 552	4 153 333	4 153 333
Kulut	-4 829 206	-4 517 227	-4 284 048	-4 310 867	-4 338 079
Toimintakate	-501 630	-217 787	-20 496	-157 534	-184 746
Sisäiset tulot	2 528 983	2 685 310	2 989 471	2 989 471	2 989 471
Sisäiset menot	-24 363	-24 305	-22 733	-22 736	-22 736

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Tilat pidetään kunnossa ja ajantasaisina. Ylimääräisestä ja tarpeettomasta kiinteistökannasta pyritään pääsemään eroon. Pyritään tarjoamaan käyttäjäasiakkaille puhtaustasoltaan tarkoituksenmukaiset tilat. Laadukkaita ja ravitsemuksellisesti täysipainoisia ruokapalveluita tuotetaan tehokkaasti ja taloudellisesti.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	

Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Tilalaitoksen henkilöstö vastaa omalta osaltaan kunnan rakennusomaisuuden kunnon ja arvonsäilymisestä. Työolot ja palkkaus saatetaan tasolle, jolla varmistetaan nykyisen osaavan henkilökunnan sitoutuminen.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Kiinteistöjen energiankulutus pidetään mahdollisimman optimaalisena. Kiinteistöjen lämmitysmuotoja pyritään muuttamaan öljylämmityksestä ympäristöystävällisempään ja vähäpäästöisempään suuntaan. Kiinteistöissä kierrätetään jätteet mahdollisuuksien mukaan, lisätään muovijäteastioita. Vedenkäytön optimoimiseen kiinnitetään huomiota. Esim. pestään vain täysisiä koneellisia pyykkiä/korillisia astioita.	

Suoritteet ja tunnusluvut

730 Tilalaitos

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Suoritteet					
Kiinteistöt kunnan hallinnassa k-m ²	44 510	44 480	40 457	40 457	40 457
Siivottavat kiinteistöt k-m ² *)	38 626	38 626	35 426	35 426	35 426
Tuotettavien aterioiden lkm/a	541 082	446 200	380 000	380 000	380 000
Keittiöiden toimipisteet lkm*)	13	12	8	8	8
Tunnusluvut					
Kiinteistöt kunnan hallinnassa €/k-m ²	70,44	66,77	60,69	60,69	60,69
Aterian hinta keskimäärin €	3,43	3,50	3,55	3,55	3,55

*) Siivottavat kiinteistöt ja toimipisteiden määrä vähenee.

Henkilöstö

730 Tilalaitos

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
kiinteistöpäällikkö	1,0	1,0	0,0	0,0	0,0
kunnossapidon työnjohtaja	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0
ruokapalvelupäällikkö	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
siivoustyönohjaaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
resurssihenkilö	0,0	0,0	1,0	1,0	1,0
kirvesmies	2,0	2,0	0,0	0,0	0,0
laitoshuoltaja*	20,5	19,5	18,5	18,5	18,5
kiinteistönhoitaja	4,0	4,0	4,0	4,0	4,0
päivähoitaja	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
emäntä*	6,0	5,0	3,0	2,0	2,0
keittäjä*	9,0	10,0	9,0	12,0	12,0
ravitsemustyöntekijä*	6,0	5,0	2,5	0,5	0,5
keittäjä-siivooja-talonmies	3,0	3,0	0,0	0,0	0,0
(* = SOTE - UUDISTUS k-s-t toimi laitoshuoltajaksi)					
Yhteensä	54,0	52,0	41,5	41,5	41,5

Tulosalue**Infra****Tilivelvolliset**

Työpäällikkö Simo Salonen

Toiminta-ajatus

Infra tulosalue vastaa yleisten alueiden, urheilukenttien sekä kunnan metsien hoidosta ja ylläpidosta. Tulosalue sisältää yksityisteiden avustusmäärärahat.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Tulosalue järjestää palvelut katujen, puistojen, urheilukenttien ja muiden yleisten alueiden rakentamiseen, kunnossapitoon ja hoitoon.

Kunnossapitohenkilöstön työnjohto organisoidaan uudelleen yhden työnjohtajan vastuulle.

Tavoitteena on infraomaisuuden ylläpito vähintään nykyisellä hoitotasolla.

Kunnan leikkipuistoverkon optimointi.

Katuvaloinvestointien vaikuttavuus- ja turvallisuusarviointia varten luodaan kriteeristö, jossa huomioidaan voimassa oleva liikenneturvallisuussuunnitelma.

Sitovat taloudelliset tavoitteet**760 Infra**

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	180 258	160 000	176 227	176 227	176 227
Kulut	-643 363	-566 154	-615 761	-617 766	-619 794
Toimintakate	-463 105	-406 154	-439 534	-441 539	-443 567
Sisäiset tulot	993 720	100 000	116 227	116 227	116 227
Sisäiset menot	-450	0	0	0	0

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Ruotsinpellon kunnallistekniikan valmistuminen	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Kevyenliikenteenväylät pidetään kunnossa ja uusien tarvetta selvitetään.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Muutetaan katuvalaistusta LED-valoihin, joilla saadaan energiasäästöä.	

Suoritteet ja tunnusluvut**760 Infra**

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Suoritteet					
Kaavatiet, km	49	49	50	51	52
Kevyenliikenteenväylät, km	29	29	34	37	39
Yksityistiet, km	8	8	8	0	0
Puistot, ha	26	26	26	26	27
Tievalot kpl	1950	1960	1960	2000	2000

Henkilöstö**760 Infra**

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
työpäällikkö	0,5	0,5	0,5	0,5	0,5
kentänhoitaja	2,0	2,0	2,0	2,0	2,0
huoltomies	4,0	3,0	3,0	3,0	3,0
Yhteensä	6,5	5,5	5,5	5,5	5,5

Tulosalue**Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi****Tilivelvolliset**

Rakennustarkastaja Annika Heikola

Toiminta-ajatus

Tehtävänä on tuottaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojelupalveluja, valvoa kaavojen, rakentamisen ja ympäristönsuojelun säädösten noudattamista. Huolehtia rakentamista, ympäristöä ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelystä sekä niihin liittyvästä ennakko-ohjauksesta, neuvonnasta ja

valvonnasta sekä lisäksi osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapitoa ja hoitoa kuin niistä on säädetty.

Toiminta suunnitelmakaudella 2023–2025

Rakennusvalvontayksikön toiminnassa ei tapahdu oleellisia muutoksia. Pysyvän huoneistotunnuksen käyttöönoton jälkeen tehtävien korjausten ja täsmäytysten sekä kiinteistökartoituksen loppuunsaattaminen.

Mynämäen kunta tuottaa ympäristönsuojelun viranomaispalvelun Ruskon, Maskun ja Nousiaisten alueella. Tavoitteena on palkata kolmas viranhaltija ympäristönsuojelutehtäviin.

Seurataan MRL -uudistusta. Rakennusjärjestys päivitetään. Ympäristönsuojelun valvontaohjelma- ja suunnitelma päivitetään.

Maa-ainestaksan, ympäristönsuojelun ja rakennusvalvonnan taksan päivittäminen.

Sitovat taloudelliset tavoitteet

780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	275 100	192 104	235 615	235 615	235 615
Kulut	-241 854	-253 343	-316 420	-319 877	-323 387
Toimintakate	33 246	-61 239	-80 805	-84 262	-87 772
Sisäiset tulot	5 856	0	0	0	0
Sisäiset menot	-12 178	-11 952	-15 472	-15 471	-15 471

Sitovat toiminnalliset tavoitteet

Kasvava, uudistuva ja vetovoimainen kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Sähköisen asioinnin kehittäminen. Valvonta- ja tarkastustaksojen tarkistaminen säännöllisesti. Ympäristönsuojelumääräysten ja rakennusjärjestyksen ajantasaisuus.	
Huolehtiva ja ennakoiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023
Pidetään rakennusvalvonta hyvällä tasolla, jolla mahdollistetaan sujuva rakentaminen. Varmistetaan ympäristönsuojelun riittävä resurssi, jotta ympäristö saadaan pidettyä puhtaana ja turvallisena.	
Yhteisöllinen ja ympäristöarvot huomioiva kunta	
Tavoitteet 2023	Toteuma 31.12.2023

Ympäristönsuojelun yhteistyön jatkaminen neljän kunnan kesken.	
Osallistutaan alan koulutuksiin ja seurataan lakimuutoksia.	

Suoritteet ja tunnusluvut**780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi**

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tunnusluvut					
<i>Rakennusvalvonta:</i>					
Rakennusluvut ja ilmoitukset	154	180	180	100	100
tarkastukset ja valvonta	238	220	220	200	180
rakennettu kerrosala m²	25322	15000	15000	9000	9000
<i>Ympäristönsuojelu</i>					
Luvat, ilmoitukset ja rekisteröinnit	0	4	6	5	5
tarkastukset ja valvonta	73	66	79	79	79
lausunnot	17	9	9	10	10
saapuneet yleisöilmoitukset ja neuvon	61	72	70	70	70

Henkilöstö**780 Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi**

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
rakennustarkastaja	1,0	1,0	1,0	1,0	1,0
toimistosihtööri	1,0	0,0	0,0	0,0	0,0
ympäristösihtööri	2,0	2,0	3,0	3,0	3,0
Yhteensä	4,0	3,0	4,0	4,0	4,0

TEKNINEN LAUTAKUNTA YHTEENSÄ

	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Tuotot	4 884 554	4 731 544	4 442 303	4 442 303	4 442 303
Kulut	-6 780 960	-6 359 841	-5 833 722	-5 870 187	-5 907 181
Toimintakate	-1 896 406	-1 628 297	-1 391 419	-1 427 884	-1 464 878
Sisäiset tulot	2 534 839	2 685 310	2 989 471	2 989 471	2 989 471
Sisäiset menot	-50 430	-45 683	-49 812	-49 814	-49 814

5 MÄÄRÄRAHOJEN JA TULOARVIOIDEN YHTEENVETO

		Määrärahat	Tuloarviot
KÄYTTÖTALOUSOSA			
Keskusvaalilautakunta	B	13 909	12 000
Tarkastuslautakunta	B	16 704	
Yleishallinto	B	2 115 484	511 195
Taloushallintoyksikkö *)	B	315 982	315 436
Ympäristöterveydenhuolto	B	168 753	
Sivistystoimen hallinto	B	200 616	
Varhaiskasvatus	B	5 244 811	335 000
Opetustoimi	B	9 888 037	844 510
Kulttuuri- ja vapaa-aikatoimi	B	1 394 626	195 500
Teknisen toimen hallinto	B	617 493	55 000
Tilalaitos	B	4 284 048	4 263 552
Infra	B	615 761	176 227
Rakennusvalvonta ja ympäristötoimi	B	316 420	235 615
Yhteensä		24 876 662	6 628 599
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		16 709 000
Valtionosuudet	B		4 131 442
Korkotulot	B		10 000
Muut rahoitustulot	B		17 000
Korkokulut	B	120 000	
Muut rahoitusmenot	B	3 100	
Satunnaiset erät	B		
Yhteensä		123 100	20 867 442
INVESTOINTIOSA			
Kiinteä omaisuus	N	80 000	
Talonrakennus	B	2 685 000	
Infrastruktuuri	B	1 375 000	180 000
Irtain omaisuus	N	380 000	
Yhteensä		4 520 000	180 000
RAHOITUSOSA			
Antolainasaamisten lisäys	B		30 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		5 200 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	B	3 000 000	
Lyhytaikaisten lainojen muutos	N		
Yhteensä		3 000 000	
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		27 999 762	27 496 041

N = nettositova

B = bruttositova

*) taseyksikkö, sisältyy Yleishallinto -tulosalueeseen

6 TULOSLASKELMAOSA

Ulkoiset ja sisäiset	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	ero%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	7 789 439	7 288 541	6 628 599	-9,1	6 518 380	6 518 380
Myyntituotot	3 335 983	3 296 641	2 518 330	-23,6	2 518 330	2 518 330
Maksutuotot	637 894	503 000	472 000	-6,2	472 000	472 000
Tuet ja avustukset	552 406	418 500	268 340	-35,9	268 340	268 340
Muut toimintatuotot	3 263 156	3 070 400	3 369 929	9,8	3 259 710	3 259 710
Toimintakulut	-55 711 022	-57 418 871	-24 876 661	-56,7	-25 173 451	-25 414 746
Henkilöstökulut	-13 572 968	-13 957 258	-13 650 484	-2,2	-13 943 567	-14 165 962
Palkat ja palkkiot	-10 530 294	-11 037 395	-10 914 807	-1,1	-11 094 293	-11 278 124
Henkilösivukulut	-3 042 674	-2 919 863	-2 735 677	-6,3	-2 849 274	-2 887 838
Eläkekulut	-2 654 129	-2 531 113	-2 291 346	-9,5	-2 397 664	-2 428 945
Muut henkilösivukulut	-388 545	-388 750	-444 331	14,3	-451 610	-458 893
Palvelujen ostot	-36 580 203	-37 819 487	-5 219 019	-86,2	-5 221 026	-5 234 226
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 338 404	-2 212 176	-2 181 423	-1,4	-2 182 123	-2 186 823
Avustukset	-921 337	-960 800	-1 000 800	4,2	-1 000 800	-1 000 800
Muut toimintakulut	-2 298 110	-2 469 150	-2 824 935	14,4	-2 825 935	-2 826 935
Toimintakate	-47 921 583	-50 130 330	-18 248 062	-63,6	-18 655 071	-18 896 366
Verotulot	30 210 179	30 656 000	16 709 000	-45,5	15 843 000	16 077 000
Kunnan tulovero	26 746 178	26 965 000	13 613 000	-49,5	12 857 000	13 048 000
Kiinteistövero	1 785 198	1 924 000	1 832 000	-4,8	1 832 000	1 832 000
Osuus yhteisöverosta	1 678 803	1 767 000	1 264 000	-28,5	1 154 000	1 197 000
Valtionosuudet	19 076 005	19 497 725	4 131 442	-78,8	4 131 000	4 131 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-40 886	-100 600	-98 100	-2,5	-98 100	-98 100
Korkotuotot	9 858	5 000	10 000	100,0	10 000	10 000
Muut rahoitustuotot	16 704	17 000	15 000	-11,8	15 000	15 000
Korkokulut	-63 746	-120 000	-120 000	0,0	-120 000	-120 000
Muut rahoituskulut	-3 702	-2 600	-3 100	19,2	-3 100	-3 100
Vuosikate	1 323 715	-77 205	2 494 280		1 220 829	1 213 534
Poistot ja arvon alentumiset	-1 678 859	-1 649 700	-1 826 000	10,7	-1 826 000	-1 826 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 678 859	-1 649 700	-1 826 000	10,7	-1 826 000	-1 826 000
Kertaluonteiset poistot						
Satunnaiset erät	5 000					
Satunnaiset tuotot	5 000					
Satunnaiset kulut						
Tilikauden tulos	-350 144	-1 726 905	668 280	-138,7	-605 171	-612 466
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	3 330					
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)						
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	218					
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-346 596	-1 726 905	668 280	-138,7	-605 171	-612 466

Ulkoiset	TP 2021	MTA 2022	TA 2023	ero%	TS 2024	TS 2025
Toimintatuotot	4 874 681	4 220 895	3 208 620	-24,0	3 098 401	3 098 401
Myyntituotot	2 031 290	1 981 695	1 097 689	-44,6	1 097 689	1 097 689
Maksutuotot	637 894	503 000	472 000	-6,2	472 000	472 000
Tuet ja avustukset	552 406	418 500	268 340	-35,9	268 340	268 340
Muut toimintatuotot	1 653 091	1 317 700	1 370 591	4,0	1 260 372	1 260 372
Toimintakulut	-52 796 263	-54 351 225	-21 456 682	-60,5	-21 753 465	-21 994 760
Henkilöstökulut	-13 572 968	-13 957 258	-13 650 484	-2,2	-13 943 567	-14 165 962
Palkat ja palkkiot	-10 530 294	-11 037 395	-10 914 807	-1,1	-11 094 293	-11 278 124
Henkilösivukulut	-3 042 674	-2 919 863	-2 735 677	-6,3	-2 849 274	-2 887 838
Eläkekulut	-2 654 129	-2 531 113	-2 291 346	-9,5	-2 397 664	-2 428 945
Muut henkilösivukulut	-388 545	-388 750	-444 331	14,3	-451 610	-458 893
Palvelujen ostot	-35 275 634	-36 504 541	-3 798 378	-89,6	-3 800 378	-3 813 578
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-2 332 164	-2 212 176	-2 181 423	-1,4	-2 182 123	-2 186 823
Avustukset	-921 337	-960 800	-1 000 800	4,2	-1 000 800	-1 000 800
Muut toimintakulut	-694 160	-716 450	-825 597	15,2	-826 597	-827 597
Toimintakate	-47 921 582	-50 130 330	-18 248 062	-63,6	-18 655 064	-18 896 359
Verotulot	30 210 179	30 656 000	16 709 000	-45,5	15 843 000	16 077 000
Kunnan tulovero	26 746 178	26 965 000	13 613 000	-49,5	12 857 000	13 048 000
Kiinteistövero	1 785 198	1 924 000	1 832 000	-4,8	1 832 000	1 832 000
Osuus yhteisöverosta	1 678 803	1 767 000	1 264 000	-28,5	1 154 000	1 197 000
Valtionosuudet	19 076 005	19 497 725	4 131 442	-78,8	4 131 000	4 131 000
Rahoitustuotot ja -kulut	-40 886	-100 600	-98 100	-2,5	-98 100	-98 100
Korkotuotot	9 858	5 000	10 000	100,0	10 000	10 000
Muut rahoitustuotot	16 704	17 000	15 000	-11,8	15 000	15 000
Korkokulut	-63 746	-120 000	-120 000	0,0	-120 000	-120 000
Muut rahoituskulut	-3 702	-2 600	-3 100	19,2	-3 100	-3 100
Vuosikate	1 323 716	-77 205	2 494 280		1 220 836	1 213 541
Poistot ja arvon alenemiset	-1 678 859	-1 649 700	-1 826 000	10,7	-1 826 000	-1 826 000
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 678 859	-1 649 700	-1 826 000	10,7	-1 826 000	-1 826 000
Kertaluonteiset poistot						
Satunnaiset erät	5 000					
Satunnaiset tuotot	5 000					
Satunnaiset kulut						
Tilikauden tulos	-350 143	-1 726 905	668 280	-138,7	-605 164	-612 459
Poistoeron lisäys(-) tai vähennys(+)	3 330					
Varausten lisäys(-) tai vähennys(+)						
Rahastojen lisäys(-) tai vähennys(+)	218					
Tilikauden ylijäämä(alijäämä)	-346 595	-1 726 905	668 280	-138,7	-605 164	-612 459

7 INVESTOINTIOSA

Projektin numero	Projektin nimi/sisältö	Lisätieto	Hankkeen kokonais-kustannus arvio, euroa	TA 2023 euroa	TS 2024 euroa	TS 2025 euroa	TS 2026 euroa
	TALONRAKENNUS			2 685 000	3 500 000	2 450 000	0
	Laurin koulun saneeraus	***	15 500 000	2 100 000	2 800 000	2 000 000	
	Mietola, katto julkisivu ja viemärit**		300 000				
	Kuivelakodin muutokset (henkilökunnan sosiaalitytöt)		300 000			300 000	
	Mynämäen paloasema, viemärikorjaus		150 000	150 000			
	Mietoisten paloasema, julkisivu- ja ikkunakorjaus		50 000	50 000			
	Karjalan koulu, öljylämmityksestä luopuminen	**Co2	200 000		200 000		
	Avustus öljylämmityksestä luopumisesta	**Co2	-50 000		-50 000		
	Aseman koulu, öljylämmityksestä luopuminen	**Co2	200 000		200 000		
	Avustus öljylämmityksestä luopumisesta	**Co2	-50 000		-50 000		
	Mietoisten päiväkotien ulkoverastot		15 000	15 000			
	Virastotalon kiinteä varavoima		75 000	75 000			
	Kunnantalon piha		220 000	20 000	200 000		
	Vanhan puuosaston ratkaisu		100 000				
	Tavastilan koulu, piha-aitojen uusinta		50 000	50 000			
	Tavastilan koulun salaojitus		100 000	100 000			
	Tavastilan koulu, julkisivumaalaus		100 000			100 000	
	Vanhan Lizeliuksen purun valmistelu, (Kuivelakodin seinä)		250 000	50 000	200 000		
	Lukion ulko-ovien lukot ja kulunvalvonta		10 000	10 000			
	Lukion julkisivun paikkausrappaus ja maalaus		10 000			10 000	
	Lukion ikkunoihin sälekaihtimet		10 000	10 000			
	Lukion sisäpuolinen maalaus tarpeellisilta osin (käytävät)		10 000			10 000	
	Lukion poistumiskylttien uusiminen ja sammutusväl. merk.		10 000	10 000			
	Aseman koulu, käsityöluokan seinien maalaus		15 000			15 000	
	Aseman koulu, porras- ja alakerran käytävän maalaus		15 000			15 000	
	Aarlahden alue		25 000	25 000			
	Tarvaisten kiinteistön jako ja myynti		20 000	20 000			
	INFRASTRUKTUURI			1 195 000	1 090 000	625 000	535 000
	LIIKENNEVÄYLÄT			792 500	730 000	430 000	150 000
	Asemantien KLV, väli Kurinantie-Asema	**Co2	315 000	315 000			
	Asemantien KLV, väli Kurinantie-Asema / ELY	MAL	-147 500	-147 500			
	Virastotien ja Torikujan liikennejärjestelyt**		200 000		200 000		
	Hiittiöpelto		250 000			250 000	
	Ruotsinpellon kunnallistekniikka		300 000	150 000	150 000		
	Roukkulin alueen katujen ja vesihuollon rakentaminen**		425 000	225 000	200 000		
	Siltojen kuntokartoitus ja saneeraus			10 000	50 000	50 000	50 000
	Keskusta-alueen kuivatussuunnitelma		60 000	60 000			
	Kuivatussuunnitelman mukaiset kaivutyöt		90 000	30 000	30 000	30 000	
	Katusaneeraukset			100 000	100 000	100 000	100 000
	Kevyenliikenteen edistäminen (kehittämissuunnitelma)		50 000	50 000			
	PÄÄLLYSTYKSET			125 000	175 000	125 000	175 000
9628	Paikkaukset			25 000	25 000	25 000	25 000

	Kattelus 2 kaava-alue		50 000		50 000		
	Kaava-alueen kadut			100 000	100 000	100 000	100 000
	Roukkulin teollisuusalueen laajennus		50 000				50 000
	TIEVALAISTUS			107 500	75 000	50 000	50 000
	Asemantien JKP, väli Kurinantie-Asema	**Co2	65 000	65 000			
	Asemantien JKP, väli Kurinantie-Asema / ELY	MAL	-32 500	-32 500			
	Katuvalaistuksen uusiminen	**Co2		50 000	50 000	50 000	50 000
	Roukkulin teollisuusalueen laajennus		25 000		25 000		
	Pyörätien valaistus terveystakeskukseen takana		25 000	25 000			
	Franttilanpiha		50 000			50 000	
	YLEISET ALUEET			170 000	110 000	20 000	160 000
9692	Rakennuspaikkojen maisemointi			10 000	10 000	10 000	10 000
	Kivijärven vuokramökki ja sauna, julkisivumaalaus		30 000	30 000			
	Urheilukeskuksen pesäpallokentän tekonurmi		150 000	10 000			140 000
	Urheilukeskuksen kentän huolto		90 000		90 000		
	Kuntoportaatt	*					
	Mustassuon kaatopaikan padon korjaus		30 000	30 000			
	Koirapuiston rakentaminen urheilukeskukseen nyk. tilalle	*					
	Vehmalaisten kuntoradan ja valaistuksen peruskorjaus		20 000	20 000			
	Leikkipuistojen turvallisuuden kehittäminen			0	10 000	10 000	10 000
	Leikkipuistoselvitys ja sen pohjalta tehtävät päivitykset		70 000	70 000			
	IRTAIN OMAISUUS			380 000	80 000	30 000	30 000
9754	Laurin koulun varavoima		160 000	160 000			
	Varasto- / kalustohankintoja			30 000	10 000	10 000	10 000
	Puhtaanapito- ja ruokapalvelujen kalustohankinnat			20 000	20 000	20 000	20 000
	Kiinteistötietojärjestelmän hankinta		100 000	100 000			
	Kiinteistöautomaatiojärjestelmien päivitys		100 000	50 000	50 000		
	Päivähoidon ohjelman (Pro Consona) versiopäivitys		20 000	20 000			
	KIINTEÄ OMAISUUS			80 000	20 000	20 000	20 000
	Maanhankinta ja lunastukset			80 000	20 000	20 000	20 000
INVESTOINNIT YHTEENSÄ							
	tulot			-180 000	-100 000	0	0
	menot			4 520 000	4 740 000	3 125 000	585 000
	netto			4 340 000	4 640 000	3 125 000	585 000

*) Kuntoportaatt ja koirapuisto toteutetaan hankerahoituksella.

**) Hankkeen päätöksenteko kesken

***) Summa sisältää hankesuunnitelman C-osan alakerran ja salaojituksen sekä vuodelta 2022 siirtyvät tehtävät.

Co2 Hiilineutraali kunta -hankkeen investointi:
energiansäästö, liikkumisen edistäminen ym.

8 RAHOITUSLASKELMA

Rahoituslaskelma	MTA 2022	TA 2023	TS 2024	TS 2025
Varsinaisen toiminnan ja investointien kassavirta				
Tulorahoitus	-247 205	2 494 280	1 220 829	1 213 534
Vuosikate	-77 205	2 494 280	1 220 829	1 213 534
Satunnaiset erät				
Tulorahoituksen korjauserät	-170 000			
Investoinnit	-6 288 110	-4 340 000	-4 640 000	-3 125 000
Käyttöomaisuusinvestoinnit	-6 458 110	-4 520 000	-4 740 000	-3 125 000
Rahoitusosuudet investointimenoihin		180 000	100 000	
Pysyvien vastaavien luovutustulot	170 000			
Varsinaisen toiminnan ja investointien nettokassavirta	-6 535 315	-1 845 720	-3 419 171	-1 911 466
Rahoitustoiminnan kassavirta				
Antolainauksen muutokset	30 000	30 000	30 000	30 000
Antolainasaamisten lisäykset	30 000	30 000	30 000	30 000
Antolainasaamisten vähennykset				
Lainakannan muutokset	5 600 000	2 200 000	3 600 000	2 000 000
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	8 200 000	5 200 000	7 000 000	5 800 000
Pitkäaikaisten lainojen vähennys	-2 600 000	-3 000 000	-3 400 000	-3 800 000
Lyhytaikaisten lainojen muutos				
Oman pääoman muutokset	0			
Muut maksuvalmiuden muutokset				
Rahoitustoiminnan nettokassavirta	5 630 000	2 200 000	3 600 000	2 000 000
Kassavarojen muutos	-905 315	354 280	180 829	88 534

9 ARVIOINTITYÖN OHJEELLINEN SUUNNITELMA VUOSILLE 2023–2025

Asiakirja	Arvioija	Menettely	Aikataulu
Kuntastrategia	Valtuusto	Tarkistetaan valtuustokausittain	Tarkistettu kunnanvaltuustossa 14.11.2022 § 72.
		Kunnanvaltuuston iltakoulut ja seminaarit; tilinpäätöksen valmistumisen jälkeen arvioidaan, miten strategiaa on toteutettu ja talousarvion yhteydessä arvioidaan, toteuttaako talousarvio riittävässä määrin valtuuston hyväksymää strategiaa.	Vuosittain keväällä ja syksyllä
	Kunnanhallitus	Strategian tavoitteiden toteutumisesta raportoidaan toimintakertomuksessa	Vuosittain maaliskuun loppuun mennessä
	Lautakunnat	Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen suhteessa kuntastrategiaan arvioidaan toimintakertomuksessa	Vuosittain
Elinvoima-ohjelma	Kunnanhallitus	Ohjelma päivitetään valtuustokausittain kuntastrategian edellyttämällä tavalla ja sen toimivuutta arvioidaan vuosittain	Elinvoimaohjelma päivitetään vuoden 2023 aikana.
Maapoliittinen ohjelma	Valtuusto	Tarkistetaan valtuustokausittain tai tarvittaessa kuntastrategian, asunto- ja elinkeinopoliittisten linjausten tarkentuessa tai yleiskaavoituksen niin vaatiessa	Maapoliittinen ohjelma päivitetään vuoden 2023 aikana.
Talousarvio ja -suunnitelma tavoitteineen	Valtuusto	Hyväksyminen seuraavaa talousarviovuotta varten	Edellisen vuoden marraskuussa tai joulukuussa
		Taloudelliset ja toiminnalliset tavoitteet/valmistelu seminaareissa	Vuosittain syksyllä.

		Talousarvion seuranta	Talouskatsaukset VN:n asetuksen mukaisesti maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun (tilinpäätös) lopun tilanteesta
	Kunnanhallitus	Käyttösuunnitelma	Käyttösuunnitelman hyväksyminen tammi-helmikuussa
		Talousarvion seuranta ja raportointi valtuustolle sekä esitykset korjaavista toimenpiteistä.	Talouskatsaukset VN:n asetuksen mukaisesti maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun (tilinpäätös) lopun tilanteesta
		Talousarvion seuranta	Kuukausittain koko kunnan tuloslaskelma
	Tarkastuslautakunta ja tilintarkastaja	Tarkastuslautakunnan ja tilintarkastajan tarkastussuunnitelman mukainen arviointi	Tarkastuslautakunnan hyväksymän tarkastussuunnitelman mukaan
	Lautakunnat	Toiminta toteutetaan talousarvion mukaisesti; talousarvion seuranta	Käyttösuunnitelman hyväksyminen tammi-helmikuussa Toteutumisen seuranta kuukausittain Talouskatsaukset VN:n asetuksen mukaisesti maalis-, kesä-, syys- ja joulukuun (tilinpäätös) lopun tilanteesta
		Lautakunnan itsearviointi	Vuosittain
	Vastuulliset viranhaltijat, esimiehet	Kehityskeskustelut, joissa otetaan huomioon asetetut tavoitteet ja niiden seuranta	Vuosittain
		Toimenkuvien ajantasaisuus	Tarkistetaan tarvittaessa vähintään kehityskeskustelussa

	Konserniin kuuluvat yhtiöt ja kuntayhtymät	Raportointi talouden ja toiminnan toteutumisesta kunnanhallitukselle	Vähintään kaksi kertaa vuodessa Ohjeistus yhtiökokousedustajille
Tilinpäätös ja toimintakertomus	Valtuusto	Käsittely ja hyväksyminen	Viimeistään kesäkuussa
		Toiminnan arviointi valtuustoseminaarissa	Huhti–toukokuussa
	Tarkastuslautakunta	Tarkastuslautakunta jättää arviointikertomuksen ja tilintarkastuskertomuksen viimeistään kaksi viikkoa ennen valtuustokäsittelyä	Toukokuussa
	Kunnanhallitus	Tilinpäätöksen ja toimintakertomuksen valmistelu ja allekirjoittaminen Toimintakertomus sisältää selonteon sisäisen valvonnan toteutumisesta	Maaliskuun loppuun mennessä
	Lautakunnat	Toimintakertomuksen valmistelu oman toiminnan osalta. Sisältää toiminnan arvioinnin.	Alkuvuodesta erikseen sovitun aikataulun mukaisesti
Sisäinen valvonta (Sisäisen valvonnan ohje)	Kunnanhallitus	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta hyväksytyn ohjeen mukaan	Selonteko sisäisestä valvonnasta ja riskien hallinnasta toimintakertomuksen osana vuosittain Sopimusohje
	Osastopäälliköt	Sisäinen valvonta ja riskien hallinta hyväksytyn ohjeen mukaan	Osastopäälliköt raportoivat kunnanjohtajalle vuosittain ja aina tarvittaessa
Kunnanhallituksen toiminnan itsearviointi	Kunnanhallitus	Kuntaliiton mallin mukainen itsearviointi	Hallituskausittain

Palvelutuotannon lakisääteinen arviointi	Lautakunnat	Lakien edellyttämä arviointi	Lain määrittelemä aikataulu
	Viranhaltijat	Lakien edellyttämän arvioinnin valmistelu	Lain määrittelemä aikataulu
Henkilöstötilinpäätös	Valtuusto	Käsitellään vuosittain	Viimeistään kesäkuussa tilinpäätöksen kanssa samaan aikaan